

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἐληθεὶς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἔριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΩ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμᾶς 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Αμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει ἄν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐλοῦδηστος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις 2 Φεβρουαρίου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 9

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Ἐθνικὸν Ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν)

ἘΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

μὲ σκίτσα τῆς δ. ΛΙΛΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον—

Ἀνακάτευνταν ἀκόμα μὲ τὴν πνιγρὴ τῶν ἀναμμένων πλανιδιών, —γιατὶ μὲ φωτιά ἀπὸ πλανίδια ἀναλύονταν τὴν κόλλα, —κι' ἔτσι ἀνακατωμένες, μὲ τοὺς καπνοὺς, ξεχύνονταν σ' ὅλη τὴ γειτονιά.

Πῶς μᾶρεσαν καὶ τί καλοθύμητες ποὺ μοῦ εἶναι ὡς τώρα οἱ μυρωδιές τοῦ ἐργαστηρίου! Καὶ σήμερ' ἀκόμα, κάθε φορὰ ποὺ περνῶ ἀπὸ μαραγκοῦδικο καὶ μὲ χτυποῦν οἱ ἴδιες μυρωδιές, ξεναβλέπω τὸ δικό μας ἐκεῖνο τὸ παλιό, καὶ μοῦ παρουσιάζεται ἡ μορφὴ τοῦ συχωρεμένου τοῦ μάστορο-Παύλου μὲ τὰ μαῦρα γενάκια, χλωμοκίτρινη λιγάκι, καὶ τὸ ροδοκόκκινο μούτρο μὲ τὰ γαλανὰ μάτια τοῦ Βαγγέλη...

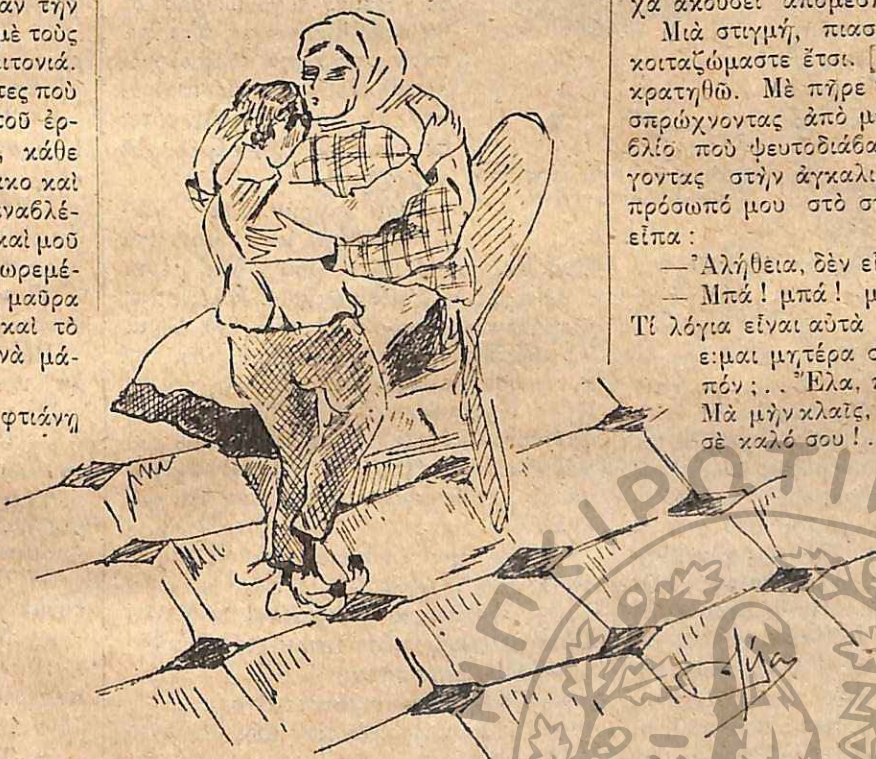
Κάποτες ἔβλεπα τὸ μαραγκὸ νὰ φτιάχνει βιαστικὰ καὶ καμμιὰ κάσσα γιὰ νεκρό. Ἀ, τί λύπη, τί μελαγχολία ποὺ μ' ἔπιανε μὲ τὴν ἰδέα πὼς κάποιος πέθανε, ποὺ πολλὰς φορὲς οὕτε τὸν ἤξερα, κάποιος ποὺ θὰ τὸν ἐκλείναν στὸ μακρὸ ἐκεῖνο κουτί μὲ τὸ μαῦρο πάνινο ντύσιμο καὶ τὸ χρυσὸ σταυρὸ στὸ σκέπασμα, καὶ θὰ τὸν ἔβαζαν ἔτσι στὸ κρύο χῶμα... Καὶ πάντα, ἔ-ταν ὁ ψυχοπατέρας μου κάρφωνε καμμιὰ κάσσα, — τὰν! τὰν! τὰν! — ἡ καμπάνα τοῦ Ἀη-Γιάννη χτυποῦσε νεκρικὰ, — γιὰ τὸν!

Ἡ ἴδια λύπη, ἡ ἴδια μελαγχολία μοῦ ἐσφιγγε τὴν καρδιά κι' ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ἐνῶ κοίταζα ἕνα γύρο τὸ σπίτι, σὰν ἕνα πρᾶγμα ποὺ ἄλλη φορὰ ἦταν δικό μου κι' ἀξαφνὰ τόχανα γιὰ πάντα!

Ναί, μοῦ φαινόταν πὼς ὁ ψυχοπατέρας μοῦ ἔφτιανε πάλι μιὰ κάσσα γιὰ νεκρό, κι' ἡ καμπάνα τοῦ Ἀη-Γιάννη χτυποῦσε νεκρικὰ...

9. Οἱ Ἀτσιγγανοί

Τὰ παιδιὰ ἀποκοιμήθηκαν γρήγορα κι' ἡ ψυχομάννα μοῦ ξαναγύρισε στὴν

«Ὁρίσθη στὴν ἀγκαλιά της μὲ κλάμματα». (Σελ. 97, στ. γ')

κάμαρα ποὺ τρώγαμε. Ἀμέσως ἐγὼ ἐσκυψά στὸ βιβλίο καὶ καμώθηκα πὼς διαβάζω...

Ἐκεῖνη κάθησε σιγὰ-σιγὰ ἀντίκρου μου, πῆρε τὴν κάλτσα της κι' ἄρχισε νὰ πλέκη. Μὲ κρυφοκοίταζε ὅμως, καὶ τὸ παρατήρησα γρήγορα, γιατί τὴν κρυφοκοίταζα κι' ἐγὼ.

ὦ, βέβαια θάχε κάποια ὑποψία!... Μοῦ φαινόταν σὰν ταραγμένη, λυπημέ-

νη, ἀνίσχυη, ἀν' κι' ἔκανε τὴν ἀδιάφορη, γιὰ νὰ μὴν καταλάβω. Μοῦ φαινόταν ἀκόμα καὶ σὰν ἀλλοιώτικη. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔμαθα πὼς αὐτὴ ἡ γυναίκα δὲν μὲ εἶχε γεννήσει, δὲν μὲ εἶχε βυζάξει, —δὲν ἦταν ἡ ἀληθινή μου μητέρα, λές—κι' εἶχε ἀλλάξει ἡ φυσιογνωμία της, καὶ τὸ ὄψος της, κι' ὅλα. Καὶ ὅμως πόσο θάθελα νάταν αὐτὴ, ἡ ἴδια! Τί θάδιναν ἀν' μάθαινα τώρα πὼς ἔτι εἶχα ἀκούσει ἀπομεσήμερο, ἦταν ψέμμα!

Μιὰ στιγμὴ, πιαστήκαμε νὰ κρυφοκοιταζώμαστε ἔτσι. [Δὲ μπόρεσα πιά νὰ κρατηθῶ. Μὲ πῆρε τὸ παράπονο. Καὶ σπρώχνοντας ἀπὸ μπροστὰ μοῦ τὸ βιβλίο ποὺ ψευτοδιάβαζα, ὤρμησα κλαίγοντας στὴν ἀγκαλιά της, ἔκρυψα τὸ πρόσωπό μοῦ στὸ στήθος της καὶ τῆς εἶπα:

— Ἀλήθεια, δὲν εἶσαι σὺ μητέρα μου;
— Μπᾶ! μπᾶ! μπᾶ! ἔκαμε ἐκεῖνη.
Τί λόγια εἶναι αὐτὰ ποὺ λές; Ἐγὼ δὲν εἶμαι μητέρα σου; Τί εἶμαι λοιπόν;... Ἐλα, πάψε!... Πάψε πιά! Μὰ μὴν κλαῖς, παιδί μου!... Μπᾶ, σὲ καλὸ σου!...

Καὶ μ' ἐσφιγγε, καὶ μὲ χαϊδεύε, καὶ μ' ἀλαφροχτυποῦσε στὴν πλάτη, προσπαθώντας ἡ δύστυχη νὰ μὲ μερώσῃ... Μὰ ποῦ! Τὰ δάκρυά μου ἔπεφταν στὸ στήθος της βροχή καὶ τὰ λόγια ἔ-

δῆβαιναν ἀπ' τὸ στόμα μου πνιχτὰ κι' ἀκράτητα:

— Τὸ ξέρω, τῆς ἔλεγα, τὸ ξέρω πιά καὶ μὴ μοῦ τὸ κρύβεις... Δὲν εἶμαι παιδί σας!... Μὲ μαζέψατε ἀπὸ τὸ δρόμο... ἀπὸ τὸ δρόμο!... Εἶμ' ἕνα παιδί ξένο, βρετό... Καὶ σὺ δὲν εἶσαι ἡ μητέρα μου!

— Ἐλα, Χριστέ καὶ Παναγιά μου! ἔκαμε κείνη. Καὶ ποῖς σοῦ εἶπε αὐτὸ

τὸ παραμῦθι, χρυσὸ μου παιδάκι;...

— Εἶναι ἀλήθεια! τῆς ἀποκρίθηκα· ἄκουσα τὸν Πανάγαρη πὺλ τὸλεγε τοῦ πατέρα... Μὲ τ' αὐτιά μου τὸν ἄκουσα!...

— Ὁ Πανάγαρης; !... τοῦ πατέρα σου: Θὰ παρακούσες, παιδί μου.

— Ὁχι, τὰκουσα πολὺ καλά!

Καὶ τῆς εἶπα ὅλη τὴν ὁμιλία πὺλ χωρὶς νὰ θέλω εἶχ' ἀκούσει ἀπὸ τὴν πόρτα.

Εἶδε πὺλ δὲν μποροῦσε πιά νὰ μοῦ τὸ ἀρηθῇ, κι' ἡ λύπη τῆς, ἡ μεγάλῃ τῆς λύπη, γύρισε σὲ θυμὸ.

Τάβαλε μὲ τὸν Πανάγαρη, σὰ νὰθελε μὲ κάποιον νὰ ξεθυμάνῃ:

— Μπά, ὁ γρουσουζὺς τί μᾶς ἔκαμε! Ἀκούς ἐκεῖ νὰ ξεστομίσῃ τέτοιο λόγο, χωρὶς νὰ συλλογιστῇ πὺλ μποροῦσε νὰ τὸν ἀκούσῃς! Δὲν κοίταζε τουλάχιστο, πὺλ νὰ κατάνεινε τὴ γλώσσα του καλύτερα;... Ἀκούς ἐκεῖ! ἐμεῖς νὰ σοῦ τὸ κρύβουμε τόσο καλά ἴσαμε τώρα... ὁχτὼ χρόνια σωστά, νὰ μὴ βρεθῇ ἓνας ἄνθρωπος ντόπιος νὰ σοῦ τὸ φανερώσῃ, καὶ νάρθῃ, τώρα αὐτός, ἓνας ξένος... μπά, καταραμένη ἡ ὥρα πὺλ πάτησε δὼ τὸ πόδι του!...

— Τί φταίει κι' αὐτός; «Κάθε φορὰ πὺλ φανίζόταν εἶπα ἐγὼ. Θὰ νόμιζε πὺλ καμμιὰ Ἀτσιγγάνα...»

— Νὰ χαθῇ!... Ἀς τον, νὰ χαθῇ!...

Κι' ἀφοῦ ξεθύμανε λίγο βρίζοντας τὸν Πανάγαρη, ἄρχισε νὰ μὲ παρηγορῇ. Μὲ κρατοῦσε στὴν ἀγκυλιά τῆς ὅπως σὺν ἤμουν μικρὸ παιδάκι, μὲ χάιδευε, μὲ φιλοῦσε καὶ μοῦλεγε:

— Καὶ τί; τί μ' αὐτό; ἐπειδὴ σὲ βρήκαμε στὸ δρόμο, νομίζεις πὺλ εἶσαι κανένα παιδί τοῦ δρόμου, χαμένο, ἢ πὺλ σὲ πέταξαν οἱ γονεῖς σου γιὰ νὰ σὲ ξεφορτωθοῦν;... Ἡ πὺλ γεννήθηκες ἐδῶ, σὲ κανένα καλυδόνιτο;... Ὁχι, ὅχι, παιδί μου!... Ποῖος ξέρει σὲ τί σπῖτι, δέκα φορές καλύτερο ἀπ' τὸ δικό μας, ποῖος ξέρει σὲ τί ἀρχοντικό μπορεῖ νὰ γεννηθῇς ἐδῶ, καὶ τί νάταν ὁ πατέρας σου κι' ἡ μητέρα σου, πὺλ σ' ἔχασαν οἱ δυστυχισμένοι κι' ἀκόμα θὰ σὲ γυρεύουν ἢ θὰ σὲ κλαῖνε γιὰ πεθαμένο!... Τὰ ρούχα πὺλ φοροῦσες, παιδί μου, ὅταν σὲ βρήκαμε, λένε πολλά...

— Καὶ πὺλ λοιπὸν βρέθηκα στὸ δρόμο; Ποῖος μὲ πέταξε;

— Ἡ περιέργειά μ' ἔκαμε νὰ πᾶψω τὰ κλάματα: Δὲν ἤθελα τώρα παρὰ νὰ μάθω τὴν ἱστορία μου.

— Αὐτό, παιδί μου, δὲν τὸ ξέρει κανένας θετικά. Ἦταν καλοκαίρι τότε πὺλ σὲ βρήκαμε στὸ προαύλι τοῦ Ἀγ-Γιάννη. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, εἶχε σταθεῖ ἐδῶ

ἀπέξω, στὰ Βρανέικα, ἓνα карабάνι ἀπὸ Ἀτσιγγανούς. Ἐμπαιναν κάθε μέρα στὸ χωριό, πουλοῦσαν χερόμυλους, κόσκινα, χαϊμαλά, κι' ἔλεγαν τὴ μοῖρα. Μὰ ἀπὸ τὴν ἡμέρα πὺλ σὲ βρήκαμε, δὲ φάνηκε πιά κανένας τους, οὔτε ἄντρας, οὔτε γυναῖκα. Εἶπαμε λοιπὸν πὺλ αὐτοὶ θὰ σὲ εἶχαν πετάξει.

— Μὰ πὺλ μὲ εἶχαν βρεῖ;

— Οἱ Ἀτσιγγανοί; ποῖος τὸ ξέρει, παιδί μου! Μὰ βέβαια ἀπὸ κάπου θὰ σὲ εἶχαν κλέψῃ. Ἀπὸ καμμιὰ χώρα τοῦ Μοριαῖ ἢ τῆς Ρούμελης. Γιατί, ξέρεις, αὐτοὶ γυρίζουν ἀπὸ χώρα σὲ χώρα καὶ δὲν κατασταλάζουν πουθενά...

— Καὶ γιατί μ' ἔκλεψαν; Κι' ὅστερα γιατί μὲ πέταξαν;

— «Ποῖος τὸ ξέρει, παιδί μου! Βέβαια, γιὰ νὰ σὲ κλέψουν, θὰ πῇ πὺλ κάτῃ σὲ ἤθελαν, κάτῃ σὲ χρειαζόνταν. Μὰ γιὰ νὰ σὲ πετάξουν, θὰ πῇ πὺλ δὲν μποροῦσαν πιά νὰ σ' ἔχουν μαζί τους.» Ἰσως θάμαθαν πὺλ σὲ γύρευαν οἱ γονεῖς σου καὶ θὰ φοβήθηκαν μὴ σ' ἔβρισκαν στὰ χέρια τους οἱ χωροφυλάκοι καὶ τοὺς τσάκωναν. Γι' αὐτό, εἶπαμε τότε, σὲ πέταξαν ἐδῶ-χάμου καὶ τσάκασαν!

Μοῦ φάνηκε πιθανό, γιατί θυμήθηκα κάτῃ ὁμοιο πὺλ

εἶχα ἰδεῖ μὲ τὰ μάτια μου: Μιὰ μέρα, ὁ Κρικρής, ἓνα μαγκόπαιδο, ἔκλεψε ἀπ' τὸ φούργο τοῦ κυρ-Χρήστου ἓνα ψωμί. Ὁ κυρ-Χρήστος τὸν κατάλαβε καὶ τὸν κυνήγησε φωνάζοντας: «Πιάστε τον!» Κι' ὁ Κρικρής, πὺλ φοβήθηκε μὴν τὸν φτάσουν, πέταξε τὸ καρτέλι χάμω καὶ χάθηκε τρέχοντας. Ἔτσι λοιπὸν καὶ μένα οἱ Ἀτσιγγανοί: μὲ πέταξαν καὶ χάθηκαν.

— Κι' ἤμουν πολὺ μικρὸς τότε; ρώτησα.

— Δὲ θάχες κλείσει χρόνος, παιδί μου. Οὔτε μιλοῦσες, οὔτε περπατοῦσες...

— Μὲ βαφτίσαστε;

— Ὁχι, ἤσουν βαφτισμένος...

— Καὶ ποῖος σὰς εἶπε πὺλ μ' ἔλεγαν Δῆμη;

— Τὸ βαπτιστικό πὺλ φορεῖς στὸ λαιμό σου. Τὸ φοροῦσες ὅταν σὲ βρήκαμε. Κι' αὐτὸ γράφει ἀπάνω τ' ὄνομά σου...

— Ἀ, ναί, τὸ φυλαχτό μου...

Ἀλήθεια, φοροῦσα πάντα ἓνα μικροῦτοικο χρυσό, στρογγυλὸ φυλαχτό, κρεμασμένο μὲ χρυσὴ ἀλυσίδα. Στὴ μέση, μὲ φιλά, ὁμορφα γραμματάκια, εἶχε χαραγμένο τ' ὄνομα ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. Καὶ μοῦλεγαν πὺλ ἦταν δῶρο τοῦ νοῦ μου, πὺλ τάχα εἶχε πεθάνει...

— Καὶ πὺλ, γιατί μὲ πῆρατε σεις;

— Μὰ νά, παιδί μου: Οἱ ἄνθρωποι πὺλ σὲ βρήκαν στὴν ἐκκλησιά, σὲ πῆγαν στὸ Δημαρχεῖο. Ὁ κυρ-Δημάρχος ἔδωκε προκήρυξη, ὅποιος ἤθελε, νὰ σὲ πάρῃ, νὰ σὲ κάμῃ παιδί του. Κι' ἐπειδὴ τότε ἀκόμα δὲν εἶχαμε παιδιὰ, σὲ πήραμε μεῖς. Ὅστερα μᾶς ἔστειλε ὁ Θεὸς τὸν Ἀντρίκο καὶ τὴ Μαρούλα.

— Κατάλαβα... Καὶ γιατί δὲ γυρεύατε νὰ βρῆτε τοὺς γονεῖς μου, νὰ μὲ παραδώσετε;...

«Παιδί μου, ὁ κυρ Δημάρχος μᾶς εἶπε πὺλ θὰ τῶκανε. Κι' ἀλήθεια, λένε πὺλ χάλασε τότε τὸν κόσμο. Μὰ οὔτε τοὺς Ἀτσιγγανούς μπόρεσε νὰ βρῇ, γιὰ νὰ μάθῃ ἀπὸ πού σὲ εἶχαν κλέψῃ, οὔτε κανένας παρουσιάστηκε νὰ σὲ γυρέψῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ

ΑΣΤΕΙΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ἦταν μιὰ φορὰ μιὰ γριά κι' ἓνας γέρος κι' εἶχαν ἓνα γουρουνάκι. Ὁ γέρος ἦταν τσιγκούνης κι' ἡ γριά ἦταν λιχουδά, καὶ κάθε λίγο ἔλεγε τοῦ γέρου:

— Γέρο, πότε θὰ τὸ σφάξουμε τὸ γουρουνάκι;

— Ἀ, γριά, ἂν δὲ δῶ ἐγὼ τὸ γουρουνάκι νὰ κρεμάσῃ ξύγκι ἀπ' τὴν οὐρά του, δὲν τὸ σφάζω.

— Βρὲ εἶσαι στὰ καλά σου, γέρο: Κρεμᾶν ποτὲ ξύγκι ἀπ' τὴν οὐρά τους τὰ γουρουνάκια;

— Δὲν ξέρω ἐγὼ τί κάνουν τᾶλλα γουρουνάκια. Ἀν δὲ δῶ τὸ δικό μας νὰ κρεμάσῃ ξύγκι, δὲν τὸ σφάζω.

Τί νὰ κάνῃ ἡ γριά, πὺλ ἔδλεπε τὸ γουρουνάκι καὶ τὸ λυμπιζότανε;

Πιάνει λίγο μπαμπάκι καὶ τὸ κρεμᾶ ἀπ' τὴν οὐρά τοῦ γουρουνιοῦ καὶ φωνάζει τοῦ γέρου:

— Γέρο, γιὰ ἔλα νὰ δῆς, πὺλ τὸ γουρουνάκι μᾶς κρέμασε ξύγκι!

Τρέχει ἐκεῖνος καί, καθὼς ἦταν γέρος καὶ δὲν ἔδλεπε καλά, πέρασε τὸ μπαμπάκι γιὰ ξύγκι.

— Ἐ, γριά, δίκιο ἔχεις, νὰ τὸ σφάξουμε τὸ γουρουνάκι.

— Νὰ τὸ σφάξουμε, γέρο μου.

Πιάνουν, σφάζουν τὸ γουρουνάκι, τὸ παστρέβουν, τὸ ἀλατίζουν καὶ τὸ βάζουν στὴν πιατέλα.

— Τώρα νὰ τὸ μαγειρέψουμε.

— Ἀμ' πὺλ νὰ τὸ μαγειρέψουμε, πὺλ δὲν ἔχουμε ξύλα:

— Νὰ πάμε στὸ λόγγο νὰ φέρουμε.

— Καὶ πὺλ θὰ βροῦμε τὸ δρόμο νὰ γυρίσουμε σπῖτι μας;

— Νὰ πάρουμε μαζί μας ἄχυρα καὶ νὰ τὰ σκορποῦμε πίσω γιὰ νὰ βροῦμε τὸ δρόμο.

Πῆρε ἡ γριά ἓνα τσουβάλι, πῆρε κι' ὁ γέρος ἓνα σκοινί, γιὰ νὰ φέρουν ξύλα νὰ μαγειρέψουν τὸ γουρουνάκι. Πῆραν κι' ἓναν τορβᾶ μὲ ἄχυρα καὶ κλείδω-

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Θ'.

Ὁ Τοτός ἄφισε τὸ Γεῶργο στὴ βίλλα, κατέβηκε στὸ σταῦλο καὶ μασκί- ρειψε τὸ Σταχτερό.

Ἐπειτα τοῦ φώναξε:

— Ἐλα! ἔλα νὰ ἰδῇς τὸν Ἀρταξέροη!

Ὁ Γεῶργος ἔτρεξε. Καὶ καθὼς εἶδε τὸ γαῖδαρόλο μὲ τοὺς χαυλιόδοντες καὶ τὴν προβοσκίδα γούλωσε τὰ μάτια του κι' ἄνοιξε τὸ στόμα του τόσο.

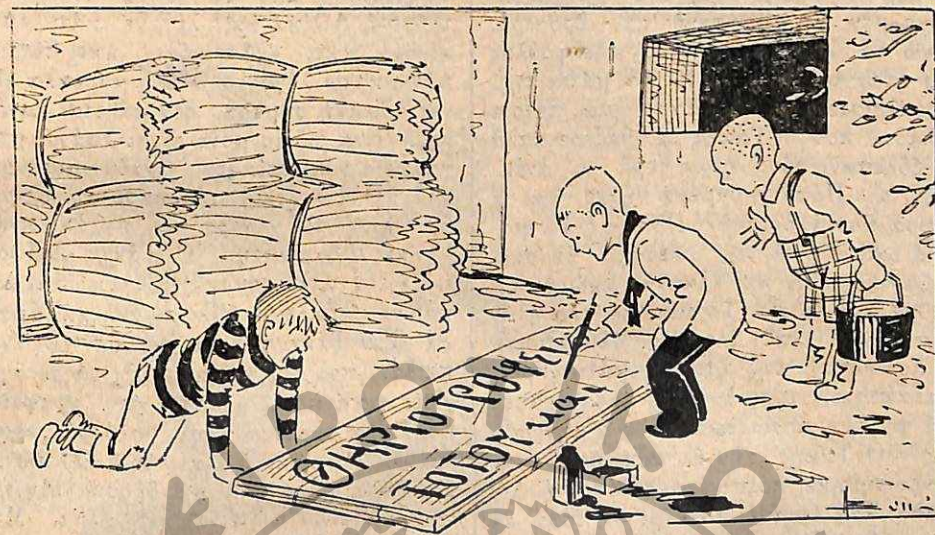
— Τέλειο! φώναξε. Τέλειο! Μπράβο, Τοτό! Τώρα καταλαβαίνω τὴν ἰδέα σου. Μοῦ ἀρέσει πολὺ. Καὶ θὰ σὲ βοηθήσω μὲ τὴν καρδιά μου!

— Ναί, Γεῶργο μου, νὰ μὲ βοηθήσῃς, ἀποκρίθηκε ὁ Τοτός. Γιατί μονά- χος μου δὲ θὰ μποροῦσα νὰ τὰ βγάλω πέρα. Ἰσὼς μάλιστα δὲ φτιάχνουμε οὔτε μεῖς οἱ δυό.

— Τότε νὰ πῶ καὶ τοῦ ξαδέερφου μου, τοῦ Χρονάκη, εἶπε ὁ Γεῶργος.

— Μπράβο! τὸν ξέρω, εἶναι πολὺ ἔξυπνο παιδί.

— Στάσου λοιπὸν μιὰ στιγμή νὰ τὸν φωνάξω!...

Ὁ Γεῶργος ἔφυγε καὶ σὲ λίγο γύρισε μὲ τὸν ξαδέερφό του τὸ Χρονάκη. Τὰ εἶπαν κι' οἱ τρεῖς. Καὶ συμφώνησαν νὰ κάμουν ἓνα «Μεγάλο Θηριοτρο- φεῖο» — ἀμὴ; μικρὸ δάκαναν; — καὶ νὰ τὸ ὀνομάσουν «Θηριοτροφεῖο Τοτοῦ καὶ Συντροφίας».

Κι' ἐπειδὴ ἦταν νωρὶς ἀκόμα, εἶπαν πὺλ μποροῦσαν νὰρχίσουν τὴν ἐρ- γασία ἀμέσως. Τί ἔπρεπε ὅμως νὰ πρωτοκάμουν;

Σ' αὐτὸ δὲν συμφώνησαν εὐκολά. Ὁ ἓνας ἔλεγε πὺλ ἔπρεπε νὰ περφορά- ξουν πρῶτα τὸ «κατάστημα». Ὁ ἄλλος ἤθελε νὰ κάμουν τὸν κατάλογο τῶν ζώων καὶ τῶν θηρίων. (Δηλαδή ποιά ζῶα θάπαρναν καὶ τί θηρία θάκαναν μὲ τὸ καθένα.) Ἐπιτέλους ὁ Τοτός εἶπε:

— Τὸ κυριώτερο εἶναι ἡ ἐπιγραφή. Στὸ σταῦλο ἔχω ματιάσει μιὰ μεγάλη σανίδα πὺλ εἶναι πολὺ κατάλληλη. Ἐξω καὶ μαύρη μπογιά. Τὴ φτιάχνουμε μιὰ στιγμή;

Τὸ κυριώτερο βέβαια δὲν ἦταν ἡ ἐπιγραφή. Ἦταν ὅμως τὸ προχειρότερο. Καὶ συμφώνησαν νὰ τὴ φτιάξουν.

Ἐβγαλαν ἀπὸ τὸ σταῦλο ἐκεῖνη τὴ σανίδα, τὴν καθάρισαν, τὴν ἴσιωσαν, τὴν τίλιξαν μὲ παλιὲς ἐφημερίδες, πὺλ τὴς κόλλησαν μὲ ζυμᾶρι, τῆς ἔδωσαν ὅπωςδήποτε ἓνα σχῆμα πινακίδας κι' ὅστερα, μὲ τὸ μαῦρο βερνίκι τῶν παπου- τσιῶν καὶ μ' ἓνα κοντυλοφόρο, ζωγράφισαν πέρα-πέρα τὰ γράμματα:

Θηριοτροφεῖον Τοτοῦ καὶ Συντροφίας.

Ἔτσι κατάφεραν νὰρχίσουν... ἀπὸ τὸ τέλος. Γιατί, — τώρα πρέπει νὰ τὸ ποῦμε, — τὸ τελευταῖο πὺλ εἶχαν νὰ κάμουν, ἦταν βέβαια ἡ ἐπιγραφή!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

(Ἀπὸ ἀνέκδοτο λαογραφικὴ συλλογὴ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ

Ο Τάκης έλειπε στην έξοχή, όταν πέθανε η αδερφούλα του η Λιλίκα. Τον είχε πάρει η θεία του όταν ακόμα ήταν αρρωστή και οι γιατροί την είχαν απελπίσει. Ο Τάκης, θυμάται, είχε γλυστρήσει σχεδόν κρυφά στην κάμαρά της, — γιατί δεν τον άφιναν καθόλου να μπαίνει μέσα — να την αποχαιρετήσει που θαφευγε για δυο μήνες. Πολύ θα θύμωνε η Λιλίκα, αν έφευγε έτσι χωρίς να τη φιλήσει.

Πλησίασε στο κρεβάτι της και την κοίταξε. Πόσο του φάνηκε αδύνατη και τί περίεργο χρώμα που είχε! Πρίν, θυμάται ο Τάκης, είχε ένα ώρατο άσπρο χρώμα με ρόδινες σκιές, έτσι σαν δροσερό τριανταφυλλάκι. Τώρα έβλεπε ένα χρώμα κίτρινο πολύ, που δεν μπορούσε να το παρομοιάσει με τίποτα, γιατί και το λεμόνι, ακόμα έχει ένα χρώμα κίτρινο μόνιμο, με ζωντανό και δροσερό. Ένώ το προσωπάκι της αδελφούλας του ήταν τόσο άψυχο! Τα μάτια της, μισόκλειστα σχεδόν, είχαν μια τέτοια θολάδα, που ο Τάκης δε θάξερε καλά αν έβλεπαν, τόσο ήταν ξερά κι ανένφορα. Πόσο κομμένα ήταν και τί μαύρα που τάρβρισκε ο Τάκης! Τα μακριά και πυκνά της βλέφαρα τα σκέπαζαν σχεδόν και τάνκαν ακόμα πιο μαύρα και θολά. Το μέτωπό της ήταν ζαρωμένο και όλο το αδυνατισμένο προσωπάκι της ήταν γεμάτο ζάρες. Καταφέρνει τόσο δυνατές καταστροφές μιας φοβερά αρρώστιας όπως ο μηνιγγίτις! Ο Τάκης την κοίταξε πολύ και αναρωτήθηκε πότε γέρασε τόσο η Λιλίκα. Της έπιασε το χέρι — πόσο έκαιγε, θυμάται — και της μурμουούρισε σιγανά ζυγώνοντάς την: «Λιλίκα...»

Μά κείνη δε σάλεψε καθόλου, δεν του μίλησε, μόνο τα χείλη της κουνιόνταν κάποτε-κάποτε, σιγοψιθυρίζοντας σαν να κουβέντιαζε με κάποιον που ήταν πολύ μακριά της ή πολύ μέσα της. Ο Τάκης την άφησε και τράβηξε σιγανά να βγει έξω. Ήταν πολύ λυπημένος που δεν του μίλησε η αδερφούλα του, κείνη που άλλότε έκανε σαν τρελή για δαύτονε, να τον καίει, να τον φιλεί, να του παίζει χίλια δυό. Και τώρα που θαφευγε, δεν του είπε ούτε μια λέξη! Κι' ακόμα ήταν τόσο πολύ λυπημένος που η Λιλίκα γέρασε. Θυμάται τη γιαγιά του που είχε και κείνη γεράσει πολύ και ήταν ζαρωμένη έτσι ο' όλο της το πρόσωπο και πέθανε πέρσυ τη θάψανε. Μήπως και η Λιλίκα;

Ο Τάκης ήθελε να φύγει πολύ μακριά κείνη τη στιγμή. Γι' αυτό άφησε ήσυχα-ήσυχα και τον πήρε η θεία του στην έξοχή. Η μαμμά του είχε φοβηθεί πολλές αντιρρήσεις γιατί δε θα πήγαινε και κείνη μαζί. Και ήσυχασε ο-

ταν τον είδε τόσο πρόθυμο κι' υπάκουο.

Ο Τάκης γύρισε από την έξοχή ύστερα από ένα μήνα. Σαν πρωτομπήκε στο σπίτι φρέσκος και δροσερός από τον καθαρό αέρα, γύρισε ήσυχα μιλά-μιλά τις κάμαρες. Το φάνηκε περίεργο πώς τάρβρισκε όλα τόσο διαφορετικά. Η δικιά του μόνο κάμαρα δεν είχε αλλάξει πολύ. Τα κάδρα ήταν σκεπασμένα και τα έπιπλα όλα. Ο Τάκης νόμισε πως σαν κάποιος αέρας παγερός να πέρασε από κει και να τα σκέπασε όλα μ' ένα θολό σύννεφο. Ένα βράς άρχισε να του πλακώνει την καρδιά. Μά γιατί ήταν όλα τόσο σιωπηλά τριγύρω του; Σαν τα γύρισε όλα, καταστάλαξε στο γραφείο. Εκεί θυμήθηκε άμεσως πως έβλεπε τόσο συχνά την αδερφούλα του, μπρός από το τραπέζι σκυμμένη να διαβάζει ένα χοντρό βιβλίο πάντα. Ο Τάκης θυμάται μάλιστα που διάβαζε και τα ξωφύλλα από τα βιβλία που μελούσε η Λιλίκα και λέγανε κάτι «Δίκαιον», κάτι «Αστικόν», κάτι τέτοια πάνω-κάτω λέγανε. Μά η καρέκλα είναι αδειανή σήμερα, δεν κάθεται κανένας. Ένα βιβλίο μόνο είναι απάνου στο γραφείο και στέκεται σχεδόν μισανοιχτό. Ο Τάκης το πλησίασε και τάνοιξε. Από το χοντρό του πανάκι τινάχτηκε λίγη σκόνη. Ο Τάκης διάβαζε πάλι τον τίτλο του: «Οικογενειακόν Δίκαιον». Τόκλεισε πάλι σιγανά και άπαλά. Το Τάκη το φάνηκε σαν όρσανό παιδάκι που δεν κάνει κανείς να το αγχίσει γιατί πονεί. Μέσα στο γραφείο ήταν όλα σκοτεινά και θολά σ' αγερασμένα. Δεν ήταν πια κείνος ο άλλοιότιος αέρας, όλο ήλιο και δροσιά, δεν ήταν καθόλου φωτεινά και μέσα. Μά γιατί; Ο Τάκης ήθελε να μάθει.

Πέρασε στην πλαϊνή κάμαρα και πήγε κοντά στη μαμμά του. Ακούμπησε το χεράκι του πάνω στ' αγκυλά της και την κοίταξε κατάματα θαρρετά. Τη ρώτησε με φωνή καθαρή και σταθερή: «Πού είναι η Λιλίκα, μαμμά;» Η μαμμά πέρασε άπαλά τα δάχτυλά της στα μαλλιά του, τα ψαχούλεψε λιγάκι, τον έσυρε κοντά της και τον φίλησε στα μάτια. Δε μίλησε, δεν του είπε τίποτα. Ο Τάκης μόνο ένα μурμουούρισμα σ' άκουσε, κι' ένοιωσε ένα χέρι τρεμουλιαστό στ' αγκυλά του. Μά όμως κατάλαβε. Δεν ήθελε τίποτ' άλλο να του πούμε. Δεν έκλαψε, όχι, καθόλου δεν έκλαψε, δεν κυλίστηκε χάρου, δε χάλασε τον κόσμο καθόλου. Μονάχα πήγε λιγάκι έξω, έκανε μια βόλτα στο διάδρομο σ' ά να τον είχε κανένας κουρδίσσει, μπήκε ύστερα στην κάμαρα της Λιλίκα κι' ύστερα πάλι στο γραφείο της. Τα κοίταξε όλα πολύ προσεχτικά, και την παραμικρή λεπτομέρεια έπιανε και πασπάτευε ένα-ένα τα βιβλία της, σ' ά να τα χάνει, τα κοί-

ταζε, τα διάβαζε. Ήθελε να τους κάνει και πολλά άλλα ακόμη, έτσι σαν αυτά να ήταν έρημα παιδάκια και να είχαν ανάγκη από χάδια και στοργή, μ' ά δεν μπορούσε πια, ήταν πολύ κουρασμένος.

Σηκώθηκε κι' έτρεξε πάλι κοντά στη μαμμά του, Τούτη τη φορά την κοίταξε κατάματα πολλή ώρα. Θέ μου, πόσο του φάνηκε λεπτή και χλωμή! Κι' έτσι, όπως ήταν τυλιγμένη στο μαύρο της φόρεμα, του φάνηκε ακόμα πιο αδύνατη. Το μέτωπό της ήταν γεμάτο ζάρες τώρα — πώς τόσην ώρα δεν τόχε δει; — και το πρόσωπό της όλο ζαρωμένο. Μά τί, γέρασε; Μήπως την κόλλησε η Λιλίκα τότε που ήταν κι' αυτή τόσο γερασμένη; Όχι, δε θάθελε έτσι ο Τάκης. Παρατήρησε πώς τώρα τα μάτια της μανούλας του ήταν θολά και το κάτω χέλι της κάπως κρεμασμένο. Κάτι τρεμουλιαζε μέσα σ' όλη της την έκφραση. Ο Τάκης καταλάβαινε. Ο μπαμπάς του, θυμάται, πόσο καμάρωνε τη Λιλίκα και περίμενε ανυπόμονα να τελειώσει για να τον βοηθήσει στη δουλειά του. Αν μπορούσε και ο Τάκης...

Νά μάθαινε να διάβαζε, να γινόταν καλύτερος από το σοφό του πατέρα. Γλύστρησε κοντά στη μαμμά του, τούλιξε το χεράκι του γύρω στο λαιμό της και μурμουούρισε: «Μαμμά... μή... μανούλα μου! Τώρα θά... είμαι έγώ. Έγώ... μακούς, μανούλα; — θά μάθω όλα, κείνα τα βιβλία που ήξερε η Λιλίκα — ού, κι' άλλα περισσότερα... πολλά, πολλά! Μονάχα πού... δε θέλω να κλαίς, κι' έπειτα, νά, δε θέλω πια να γεράσης άλλο, μανούλα μου...»

MARIA BOYGIΟΥΚΛΑΚΗ

ΩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡΗ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

(Μυθιστόρημα από CH. DE RICHTER)

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Πουλάνι στο κλουβί

Ήανε δυό βδομάδες από τότε που η Μαίρη δούλο Μόλλυ Ο Κόννορ είχε μπει για πρώτη φορά στο σκοτεινό μαγαζί του Σολομών Χάγερσμιθ. Στην αρχή μαζεύτηκε τρομαγμένη, σαν πουλάκι που τ' άπιασαν και τ' άχμαλώτισαν. Άλλά ο γέρος Ιουδαίος, που τον μισούσε όλος ο κόσμος, έδειχνε τόση επιθυμία να την παρηγορήσει, ώστε σιγά-σιγά το παιδί νίκησε τους φόβους του και πήρε αυτή τη λίγη τρυφερότητα που του πρόσφεραν.

Άλλ' αυτό δεν έγινε με πολύ μεγάλη ευκολία. Ο Ισραηλίτης αυτός ήταν νευρικός και ευκόλα έλλαζαν οι τρόποι του. Άφου μιλούσε γλυκά στο παιδί, άμα τ' άβλεπε να μένει άγριο και να μη μερώνει, δριγξόταν πάλι και χαλούσε τον κόσμο. Τότε το παιδί τρώμαζε άκόμη περισσότερο, κι' ο γέρος έπρεπε

τόρα ν' άρχίσει πάλι από την αρχή.

Όστόσο, ένα πράγμα έφερε αποτέλεσμα. Στη ζωή του, ο Σολομών είχε κάνει πολλά μάτια να κλάψουν, χωρίς να συγκινηθεί. Κι' όμως η σκληρή καρδιά του μαλάκωνε σαν τ' ό κερύ, άμα έβλεπε τη Μαίρη Μόλλυ λυπημένη.

— Ά, έλεγε τις στιγμές που είχε κέφι. Ευτυχώς που δε μου γυρεύεις δάνεια! Γιατί αν μου γυρεύεις, μπροστά στα δάκρυά σου, θά σου δάνειζα, τι κι' αν ζητούσες και δίχως τόκο μάλιστα. Και τότε σίγουρα θάκανα χρεωκοπία.

Μπορούσε να χαλά τον κόσμο από το κακό του. Άλλά μόλις έβλεπε τα γαλανά ματάκια να σκεπάζονται με το θάμπό πέπλο που προαναγγέλλει τα δάκρυα, τότε ξαφνικά γινόταν τ' ό θαύμα!

Τα δάκρυα των μικρών κοριτσιών έχουν άραγε καμιά μυστική δύναμη; Η μέσα σ' εκείνη την καρδιά, που όλοι τη θαρρούσαν νεκρή και ξηραμένη, ζούσε άκόμη ένα μικρό άνθος, που ο οίκτος τ' όκανε να νθεί πάλι;

Ποιός ξέρει; Όπως κι' αν ήταν, η μικρούλα συνείδησε σιγά-σιγά τ' ό γέρο κι' ο άγριος γέρος συνείδησε την ευαίσθητη μικρούλα. Από την αρχή ο Σολομών την είχε ρωτήσει:

— Πώς σε λένε;
Εκείνη τον κοίταξε ώρα πολλή, χωρίς να ξέρει αν έπρεπε να πανθήσει και με ποιά δικαίωμα ο άγνωστος αυτός γύρευε να μάθει τα μυστικά της. Όστόσο πήρε την άπόφαση:

— Μαίρη, κύριε.
Όραίο όνομα, χαμογέλασε ο γέρος.

Η μικρή κολακεύτηκε χωρίς να τ' ό θέλει κι' εξακολούθησε:

— Με λένε και Μόλλη.
Όραίο, όραίο όνομα! έιπε

πάλι ο γέρος. Όχι τόσο όραίο, όπως Ρεβέκκα, Σάρα ή Ραχήλ, άλλά πάντα όραίο! Και πώς θέλεις να σε φωνάζω; Μαίρη ή Μόλλη;

Τ' ό παιδί δεν άποκρίθηκε. Συλλογίστηκε πώς τη φώναζε η μαμμά της όταν την έσφιγγε στην άγκαλιά της, και μ' αυτή τη σκέψη κάτι άνέβαινε στο λαιμό της και την έπνιγε. Πού ήταν λοιπόν η μαμμά της;

Ο ξένος που της προξενούσε τόσο φόβο, την είχε πάρει στα γόνατά του και της εξήγησε, ότι η μαμμά της πήγαινε ταξίδια και την άφισε εκεί για λίγον καιρό. Όταν όμως τον ρώτησε αν θά γύριζε γρήγορα, εκείνος κούνησε τούς ώμους του κι' άπάντησε χωρίς πεποίθηση: «Νά, νά, νά! Θάρθει άπο-τε! Μή σε νοιάζει!»

Ευτυχώς, τ' ό μικρό της μυαλό δεν κατάλαβε, ούτε ύποπτεύτηκε, γιατί η

φωνή του έτρεμε και γιατί κουνούσε λυπητερά τ' ό κεφάλι του.

Ο Σολομών Χάγερσμιθ ρώτησε άλλη μια φορά:

— Πώς να σε φωνάζω, μικρή; Μαίρη ή Μόλλη;

Εκείνη σήκωσε τούς ώμους.

— Μαίρη, κύριε. Η μαμμά με λέει Μαίρη.

Ο Έβραίος χαμογέλασε κι' εξακολούθησε:

— Μά Μαίρη και Μόλλη είναι τ' ό μικρά σου όνόματα. Ποιά είναι τ' όνομα τ' ό μπαμπά σου;

Τ' ό παιδί άπάντησε με κάποια περηφάνεια στη φωνή:

— Ο Κόννορ, κύριε.

«Η μαμμά με λέει Μαίρη...» (Σελ. 101, στ. β')

— Αυτό δεν είναι όνομα άγγλικό, έιπε ο Σολομών Χάγερσμιθ.

— Ο μπαμπάς ήταν Ιρλανδός, κύριε, κι' εγώ δεν είμαι Άγγλίδα.

Τα λόγια αυτά τ' άειπε τόσο ζωνρά, ώστε ο Σολομών γέλασε δυνατά και χτύπησε τα χέρια του.

— Ω, ώ! και τί δουλειά έκανε ο μπαμπάς σου;

— Ήταν στρατιώτης, κύριε.

— Όραίο επάγγελμα αυτό, έιπε ο Σολομών. Έμένα δέ μ' άρέσουν τ' ό τουφέκια και τ' ό σπαθιά, άλλά εκείνους που πολεμούν τούς θαυμάζω. Και πού είναι τώρα ο μπαμπάς σου;

Τ' ό κορίτσι χαμήλωσε τ' ό κεφάλι κι' έμεινε λίγες στιγμές σιωπηλό. Όστερα σήκωσε τ' ό μάτια της κι' άπάντησε:

— Ο μπαμπάς μου δεν ζει... Σκοτώ-

θηκε στο Δουβλίνο, στην επανάσταση.

Τώρα ο Σολομών συγκινήθηκε με τ' ό σωστά του.

Πήρε τ' ό παιδί στην άγκαλιά του και τ' ό φίλησε στο μέτωπο.

— Πόσο θάκλαψες, καϊμένο παιδί!

Τραβήχτηκε από τ' ό χέρια του και τ' ό μάτια της άρχισαν να λάμπουν.

— Όχι, κύριε, η μαμμά μου έιπε ότι δεν κλαίν, όταν ο μπαμπάς πεθαίνει όπως πέθανε ο δικός μου. Είναι ο καλύτερος θάνατος. Έμεις πρέπει να ζήσουμε, για να πάρουμε έκδίκηση.

Είχε σφίξει τις μικρές γροθιές της κι' ο γέρο-Σολομών θαύμαζε τη δύναμη της Ιρλανδικής φυλής, που τ' όσων αιώνων καταπίεση δεν την είχε καταβάλει και πού φανεωνόταν τόσο ζωνρά στο μικρό αυτό παιδί.

Κάτι ζήτησε κι' αυτός να πεί, άλλά δε βρήκε και περιορίστηκε να ρωτήσει:

— Την άγαπάς λοιπόν πολύ την Ιρλανδία σου;

— Άκούς εκεί αν την άγαπώ! Μόνο που η μαμμά δεν μάφινε ποτέ να μιλώ γι' αυτή.

Ο Σολομών χαμογέλασε:

— Έ, λοιπόν, έμένα μπορείς να μου μιλής ελεύθερα, γιατί κι' εγώ, ξέρεις, την άγαπώ την Ιρλανδία κι' εύχομαι πάντα να νικά.

Και έτσι, χωρίς να τ' ό ξέρει, ο Σολομών Χάγερσμιθ έιπε τ' ό μόνο πράγμα, που μπορούσε να τον συμφιλιώσει με τ' ό κορίτσι. Μόνο από τ' όν τρόπο που τον κοίταξε και τ' ό χαμογέλασε, κατάλαβε ότι δεν τον θεωρούσε πια όλότελα έναν ξένο κι' ότι ένας μυστικός δεσμός άρχισε να ύφαινεται ανάμεσα στη μικρή Μαίρη Μόλλη Ο Κόννορ και στο γέρο Σολομών Χάγερσμιθ.

Οι μέρες περνούσαν άργά. Έπρεπε να βολευθούν και τ' ό πράγμα δεν ήταν πολύ εύκολο. Πού θάδαζε τη μικρή να κοιμάται; Στο μαγαζί; Όχι βέβαια. Στο μεγάλο εκείνο δωμάτιο, μόλις νύχτωνε, βασιλευε ο τρόμος, και μια παιδική φαντασία μπορούσε να βλέπει πολύ παράξενα και τρομαχτικά πράγματα τριγύρω της.

Καλύτερα λοιπόν να χωρίσει την κάμαρά του μ' ένα χώρισμα, από τ' ό θάδι έσαμε κάτω. Έβαψε στην παρακαταθήκη τ' ό μαγαζιού και βρήκε την άπαραίτητη επίπλωση. Ένα τραπέζι, μια καρέκλα από χρυσομένο ξύλο, και προπάντων ένα μεγάλο κινέζικο κρεβάτι, όπου είχε κοιμηθεί άλλοτε μια αυτοκρατορίσα, καθώς τ' ό είχε πεί ο χρυσοχός που τ' ό τ' ό πούλησε.

Χρειάζόταν όμως και μια γωνιά, όπου η μικρή θά μάφινε τ' ό νοικοκυριό της. (Ακολουθεί)

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

HILDA WOOD

ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Τὸ καίκι ἔτρεχε κοντὰ στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Κι' ὁ Κεμάλ ἔδλεπε μιὰ σειρὰ ἀπὸ παραφορτωμένους γαϊδάρους ποὺ τοὺς ὀδηγοῦσε ἓνα μικρὸ παιδί πίσω στὸ χωριό του, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐργασία ὅλης τῆς ἡμέρας. Παρακάτω ἓνα κοπάδι πρόβατα καὶ κατσίκες, ποὺ τὸ φύλαγε ἓνας μικρὸς βοσκός. Ἀλλοῦ ἦταν βόδια, μὲ τ' ἀλέτρι ζερμένο ἀκόμη στὸ λαϊμό τους.

Σὲ μιὰν ἄλλη στροφὴ τοῦ ποταμοῦ, φάνηκε ἓνα χωριὸ σχεδὸν ὅμοιο μ' ἐκεῖνο ποὺ καθόταν ὁ Κεμάλ, μὲ πολλὰς χουρμαδιές ποὺ ἔφταναν ὡς τὶς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀπ' τὶς ὁποῖες ἀρχετὲς ἦταν πεσμένες κάτω, μὲ τὴν φουντωτὴ ρίζα τους στὸν ἀέρα καὶ τὶς περήφανες κορυφές τους βυθισμένες στὰ νερά τοῦ ποταμοῦ. Καὶ συμπέρανε πὼς οἱ χωρικοὶ θὰ εἶχαν ἀφίσει τὸ χωριό τους αὐτὸ γιὰ νὰ κτίσουν καινούργιο, σὲ ἀσφαλέστερο μέρος, γιὰτὶ ὁ Νεῖλος, ὁ πατέρας τῆς Αἰγύπτου, ποὺ τὴν ποτίζει μὲ τὰ νερά του καὶ τὴν κάνει εὐφορὴ καὶ πλούσια, τὴν τρώγει κιόλα, καὶ χουρμαδιές, χωριά, ναοί, γκρεμίζονται, ὅταν τὰ νερά του ὑποσκάπτουν τὶς ὄχθες.

Ἀλλὰ πὼς νὰ ἦταν ἡ ζωὴ τὸν καιρὸ τοῦ Ὁσιρι καὶ τῆς Ἰσις; Ἰσως πολὺ ὅμοια μὲ τὴν σημερινή, μόνον ποὺ οἱ ναοὶ καὶ τὰ ἀνάκτορα διατηροῦσαν ὅλη τους τὴν μεγαλοπρέπεια. Ἔτσι ὁ Κεμάλ μὲ τὴν φαντασία του τριγύριζε τὶς ἀρχαῖες λεωφόρους τῶν Σφιγγῶν καὶ τὶς ὁμορφες Στοιές, ὡς ποὺ ἡ μητέρα τὸν φώναζε γιὰ τὸ δείπνο.

Τὸ ἄλλο βράδυ, ὁ ἥλιος εἶχε βασιλέψει κι' ὁ ἔμπορος δὲν εἶχε ἀκόμη ἀρχίσει τὴ συνέχεια τῆς ἱστορίας του, γιὰτὶ οἱ ἄλλοι ταξιδιώτες ποὺ ἀκούσαν ἀπὸ τὸν Κεμάλ τὴν ἀρχή, τὸν εἶχαν παρακαλέσει νὰ περιμένει ὡς ποὺ νὰ μαζεθοῦν ὅλοι καὶ νὰ τὸν ἀκούσουν. Ἄν καὶ ἔβλεπε ὅλους τοὺς μύθους γιὰ τὴν ἀρχαία Αἴγυπτο, σὰν Ἀνατολίτες, ἦταν πάντα πρόθυμοι ν' ἀκούσουν ἕναν ποὺ τοὺς διηγόταν καλά.

Ἦστερα λοιπὸν ἀπὸ τὸ δείπνο, ἐνῶ τὸ φεγγάρι εἶχε ἀνατελεῖ κι' ὁ Νεῖλος εἶχε μεταμορφωθεῖ σὲ μιὰ ἀσημένια φωτεινὴ κορδέλλα, ὅλοι ἐπαλθώθηκαν γύρω ἀπὸ τὸ μεγάλο κατάρτι. Κανένας δὲν μιλοῦσε. Κι' οἱ κωπηλάτες σταμάτησαν νὰ τραγουδοῦν,

σὰν ἀρχισε τὴν ἱστορία του ὁ ἔμπορος.

«Λοιπὸν Κεμάλ» εἶπε, χαϊδεύοντας τὰ μαλλιά τοῦ μικροῦ τοῦ φίλου, ποὺ καθόταν σταυροπόδι κοντὰ του, «εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν κατόρθωσες νὰ μαντέψεις, τὸ τί ἔκαμε ὁ κακὸς Σέτ, γιὰ νὰ πάρῃ τὴ βασιλεία ἀπὸ τὸν Ὁσιρι». Κι' ὅλοι εἶχαν τεντώσει τ' αὐτιά τους γιὰ ν' ἀκούσουν τὴν συνέχεια.

Μιὰ μέρα ὁ Σέτ παρουσίασε ἓνα θαυμάσιο ὕφασμα στὸν βασιλιά. «Ἄν καὶ μοῦ εἶναι ἀδύνατο» τοῦ εἶπε, «νὰ σοῦ ἀνταποδώσω τὴν τόση σου καλοσύνη, σὲ παρακαλῶ ὅμως νὰ δεχθῇς τὸ φόρεμα αὐτό, σὰ μικρὸ δείγμα τῆς εὐγνωμοσύνης μου».

«Εἶναι πραγματικὰ θαυμάσιο» τοῦ λέγει ὁ Ὁσιρις, κοιτάζοντας τ' ἀπαλά του χρώματα καὶ τὴ λεπτότητα τῆς κατασκευῆς του.

«Μοῦ ἐπιτρέπεις νὰ σοῦ πάρω τὰ μέτρα γιὰ νὰ σοῦ κάνω ἓνα φόρεμα ἀπ' αὐτό; τὸν ρώτησε ὁ Σέτ· εἶναι πραγματικὰ ἓνα ὕφασμα κατὰλληλο γιὰ βασιλικὴ στολή».

«Μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση» τοῦ ἀπήντησε ὁ Ὁσιρις, καὶ στάθηκε νὰ τοῦ πάρῃ ὁ Σέτ τὰ μέτρα.

«Γνωρίζω ἓνα ἐπιτήδειο ράφτη ποὺ θὰ σοῦ κάμῃ τὴ στολή σὲ λίγες μέρες» τοῦ λέγει ὁ Σέτ «καὶ μὲ τὴν ἀδεία σου θὰ πάω νὰ τὸν βρῶ». Καὶ λέγοντας αὐτά, βιαστικὸς ἔφυγε ἀπὸ τὸ δωμάτιον.

Ὁ ράφτης, καθὼς φαίνεται, θὰ ζοῦσε πολὺ μακριά, γιὰτὶ εἶχε νυκτώσει ὅταν ὁ Σέτ ἔφθασε σὲ μιὰν ἀπομονωμένη καλύβα, ποὺ ἦταν κρυμμένη μέσα στὶς καλαμιές κάποιας ὄχθης τοῦ Νεῖλου. Κι' ἦταν πολὺ παράξενο ποὺ ὅταν βγήκε ἀπὸ τὴν καλύβα, ξαναπῆγε μαζί του τὸ ὕφασμα ποὺ εἶχε χαρίσει στὸν ἀδελφό του.

Ἦστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες, ὁ Σέτ ξαναπῆγε στὴν καλύβα, ἀλλὰ τὴ φορὰ αὐτὴ μὲ

μιὰ βάρκα καὶ μὲ μιὰ συντροφιά ἀπὸ πιστοὺς τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτοὶ τὸν βοήθησαν νὰ φορτώσῃ στὴ βάρκα ἓνα μακρὸ κιβώτιο, σκεπασμένο μὲ καλάμια καὶ φύλλα, κι' ἔπειτα κωπηλάτησαν σιωπηλὰ πρὸς τὸ παλάτι.

Τὴν ἄλλη μέρα, παρουσιάσθηκε στὸν βασιλιά μὲ τὸ δῶρο του, καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τιμήσῃ μὲ τὴν παρουσία του μιὰ γιορτὴ ποὺ θὰ ἔκανε τὸ βράδυ στὸ διαμέρισμά του. Ὁ Ὁσιρις ἀλλήθεις δὲν ἤθελε νὰ πάῃ, στὸ δείπνο αὐτό, γιὰτὶ δὲν τὸν εὐχαριστοῦσε ἡ πρόστυχη συντροφιά τῶν φίλων τοῦ ἀδελφοῦ του, μὴ δὲν ἤθελε νὰ τὸν

«Ὁ Θῶθ τῆς ἔστειλε ἑπτὰ σκορπιούς ποὺ τὴν ὀδήγησαν...» (Σελ. 103, στ. β').

λυπήσῃ, καὶ γι' αὐτὸ δέχθηκε.

«Φοβάμαι γιὰ τὴν ἀσφάλειά σου» τοῦ εἶπε ἡ Ἰσις, ἡ βασίλισσα, ὅταν ἔμαθε γιὰ τὴ γιορτὴ.

«Γιὰτὶ νὰ φοβάσαι;» τῆς ἀπάντησε ὁ Ὁσιρις: «κι' ἂν ἀκόμη ὁ ἀδελφός μου δὲν μὲ ἀγαπᾷ, οὔτε αὐτὸς οὔτε οἱ φίλοι του δὲν μποροῦν νὰ μὲ βλάψουν μέσα στὸ παλάτι μου. Θὰ γυρίσω νωρίς».

Ζωηρὲς ζητωκραυγὴς χαιρέτησαν τὴν εἰσοδὸ τοῦ βασιλιά στὴν αἴθουσα τοῦ δείπνου, ὅπου ὅλοι οἱ καλεσμένοι εἶχαν μαζευθεῖ. Κι' αὐτοὶ ἀκόμη οἱ ἐχθροὶ του, οἱ φίλοι τοῦ Σέτ, ἀναγνώριζαν τὴν ὁμορφιά καὶ τὸ μεγαλεῖο τοῦ βασιλιά, ποὺ ἀκτινοβολοῦσε μὲ τὴ λαμπρότατη στολή του.

Ὅσο προχωροῦσε ἡ γιορτὴ, τόσο πρὸς ἀνίσυχος φαινόταν ὁ Σέτ, ὡς ποὺ σηκώθηκε ὀρθίος καὶ φώναξε δυνατὰ:

«Φίλοι, δὲν μπορῶ νὰ περιμένω περισσότερο. Σὰς ἔχω ἐτοιμάσει μιὰ μεγάλη ἐκπληξή, κάτι ποὺ δὲν τῶχετε ξαναῖδε ἀκόμη στὴ ζωὴ σας!»

Καὶ φώναξε στοὺς ὑπηρέτες: «Ἐ, σεῖς ἐκεῖ! Ἑσκεπάστε τὸ κιβώτιο!»

Οἱ ὑπηρέτες ἔκοψαν τὰ καλάμια καὶ τὰ φύλλα ποὺ ἐκρυβαν τὸ μακρὸ κιβώτιο, τοποθετημένο στὴ μέση τῆς αἴθουσας, ἐνῶ ὅλοι οἱ καλεσμένοι μαζεύθηκαν γύρω νὰ ἰδοῦν.

Καὶ τότε ὅλοι ἔμειναν κατὰπληκτοι, κοιτάζοντας τὴ θαυμάσια κατεργασία ποὺ εἶχε τὸ κιβώτιο ἐκεῖνο καὶ ποὺ ὡς τότε δὲν εἶχαν πούθενά ξαναῖδε. Ὅλο ἦταν σκεπασμένο μὲ εἰκόνες ἀπὸ τὴν καλλιέργεια καὶ τὴ συγκομιδὴ τοῦ σταριοῦ.

«Τὸ κιβώτιο αὐτὸ τὸ χαρίζω σ' ἐκεῖνον ποὺ χωρεῖ ἴσα-ἴσα μέσα σ' αὐτό», φώναξε ὁ Σέτ.

Ὅλοι ὄρμησαν νὰ μποῦν στὸ κιβώτιο. Ὅλοι δοκίμασαν, ἀλλὰ σὲ κανένα δὲν ἐρχόταν ἴσα-ἴσα. Σὲ ἄλλον ἦταν φαρδύ, σὲ ἄλλον στενὸ, σὲ ἄλλον κοντὸ, σὲ ἄλλον μακρὸ.

«Θέλεις νὰ δοκιμάσῃς καὶ σὺ, ἀγαπημένε μου ἀδελφέ;» ρωτᾷ ὁ Σέτ τὸν Ὁσιρι.

«Γιὰτὶ ὄχι, ἀφοῦ τὸ ζητᾷς», ἀπάντᾳ ὁ Ὁσιρις, ποὺ ἡ ἀγνή του σκέψη δὲν ἔδλεπε καμμιά παγίδα. Μπήκε μέσα, ἐπαλθώθηκε, καὶ τὸ κιβώτιο τοῦ ἦλθε ἴσα-ἴσα φυσικά, ἀφοῦ εἶχε γίνει στὰ μέτρα ποὺ τοῦ εἶχε πάρει ὁ Σέτ.

Ξεφωνίζοντας ἀπὸ χαρὰ, ὁ Σέτ ἐκλείσσε ἀμέσως τὸ σκέπασμα καί, μὲ τὴ βοήθεια τῶν φίλων του, τὸ κάρφωσε μὲ δυνατὰ καρφιά.

«Τώρα πετάξετέ το στὸν ποταμό, φώναξε, κι' ἡ Αἴγυπτος εἶναι δικιά μας!»

Σὰν ἀστραπὴ τρέξαν οἱ συνομήτοες νὰ πετάξουν τὸ κιβώτιο στὸν ποταμό, καὶ κατόπιν ἀθόρυβα σκόρπισθήκανε.

Ἡ Ἰσις, ποὺ μ' ἀνησυχία περίμενε νὰ γυρίσῃ ὁ βασιλιάς, στὸ τέλος κατὰλαβε πὼς οἱ φόβοι τῆς ἦσαν ἀληθινοὶ καὶ πὼς κάποιο κακὸ τῆς συνέβηκε...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ ἔμπορος ἔκανε μιὰ μεγάλη διακοπὴ προτοῦ ξαναρχίσῃ νὰ μιλάει.

«Λοιπὸν, Κεμάλ, ἀρκετὰ εἶπαμε γιὰ σήμερα. Οἱ κακοὶ ἄνθρωποι ἐνόμισαν πὼς σκότωσαν τὸν Ὁσιρι, ἀλλὰ τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ τὸν σκοτώσῃ, ὅπως τίποτε δὲν μπορεῖ κι' ἐσένα νὰ σὲ σκοτώσῃ. Ὅταν φυτεῖς ἓνα μικρὸ ξερὸ σπόρο σταριοῦ στὴ γῆ, νομίζει πὼς δὲν ἔχει καθόλου ζωὴ, ἀλλὰ σὰν ἔλθῃ ἡ ἀνοιξή ξεπετάει ἓνα πράσινο βλαστὸ. Κι' ὅταν ἀκόμη δεῖς ἓνα πεσμένο πουλάκι ἀκίνητο κι' ἄκαμπτο, σκέπτεσαι πὼς δὲν θὰ ξανατραγουδήσῃ πιά. Ἀλλὰ ἡ ζωὴ ἐξακολουθεῖ διαρκῶς, καὶ θὰ ξανάλλῃ τὴν ἄλλη ἀνοιξὴ μὲ τὴ μορφὴ ἐνδὲς νέου πουλιοῦ νὰ σοῦ ξανατραγουδήσῃ καλύτερα ἀπὸ πρῶτα. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μ' ἐμᾶς. Δὲν μποροῦμε νὰ πεθάνουμε, κι' ὁ Ὁσιρις ξανάλλῃ στὴ γῆ, καὶ νίκησε τοὺς ἐχθρούς του, προτοῦ ξαναγυρίσῃ γιὰ πάντα στὴν οὐράνιά του κατοικία».

Τὸ βράδυ τῆς τρίτης ἡμέρας τοῦ ταξιδιοῦ οἱ ναῦτες κι' οἱ ταξιδιώτες μαζεύθηκαν πάλι γύρω ἀπὸ τὸν ἔμπορο γιὰ ν' ἀκούσουν τὸ τέλος τῆς ἱστορίας:

«Σὲ λίγες μέρες ὁ Σέτ μὲ τὸν στρατό του ἦταν κατασκηνομένος στὰ περὶχωρὰ τῆς πρωτεύουσας καὶ εἶχε στελεχίσει ἀγγελιαφόρους στὴν Ἰσι, νὰ τῆς ποῦν πὼς ἂν θέλει νὰ τὸν παντρευτῇ, ἢ δὲ δικήσῃ μαζί τὴν Αἴγυπτο, ἢ

λοιπὸς θὰ βασιλεύσῃ μόνος του καὶ θὰ τὴν κρατήσῃ παντοτινὰ αἰχμάλωτη.

Ἡ Ἰσις φυσικὰ ἀρνήθηκε, κι' ὁ Σέτ ἔκαμε ἔφοδο στὴν πόλιν καὶ κυρίευσεν τ' ἀνάκτορα. Ἡ Ἰσις ὅμως εἶχε παρακαλέσει τὸ θεό, ποὺ ὀνομαζόταν τότε Θῶθ, καὶ τὶς ἔστειλε ἑπτὰ σκορπιούς ποὺ τὴν ὀδήγησαν μὲ ἀσφάλεια μέσα ἀπὸ ἐπικίνδυνα καὶ ἀπρόσιτα μέρη τοῦ Νεῖλου, ὥστε νὰ διαφύγῃ τὴν αἰχμαλωσίαν.

Γιὰ κάποιο διάστημα ἔμεινε κρυμμένη μέσα στὰ καλάμια κι' ὕστερα ἀρχισε νὰ ψάχνῃ γιὰ νὰ βρῇ τὸ σῶμα τοῦ Ὁσιρι.

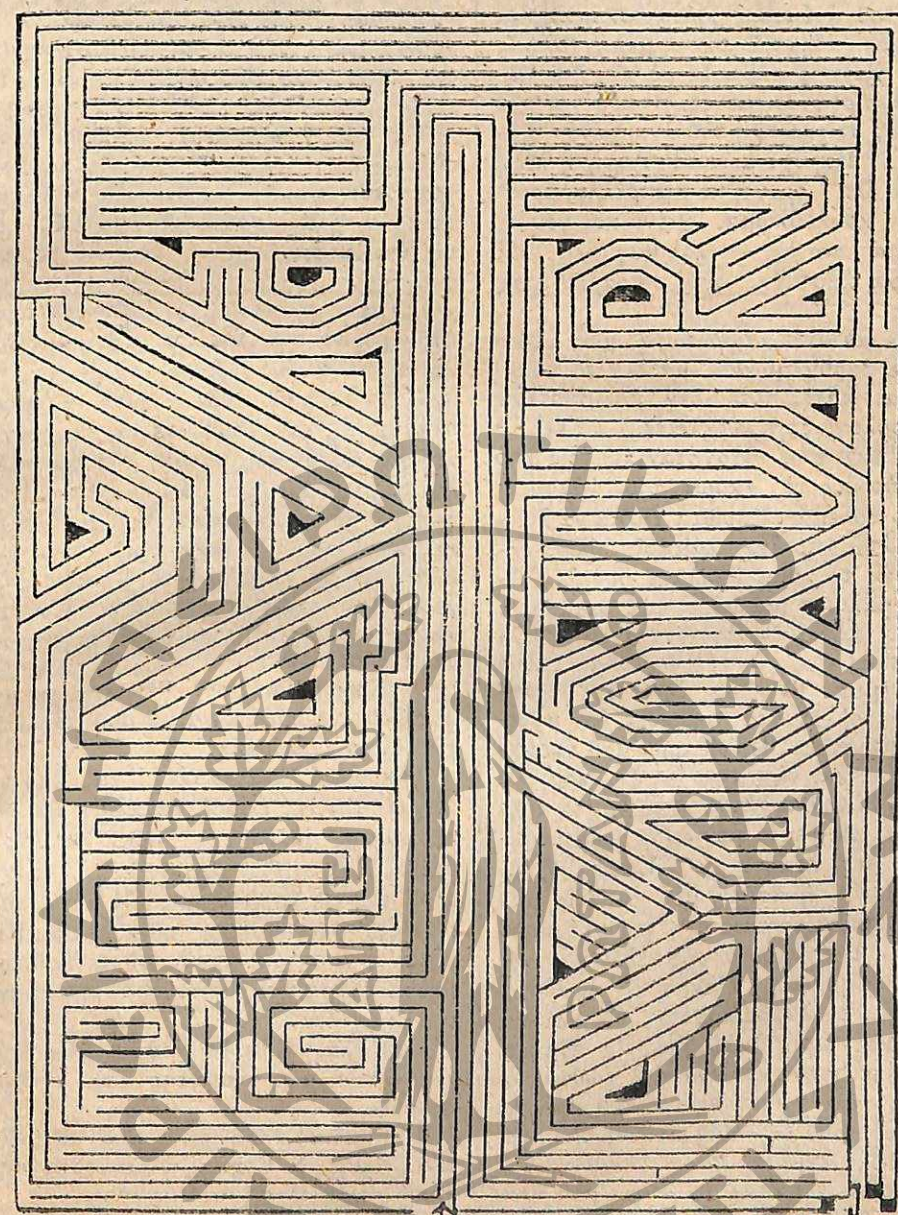
Ψάχνοντας σ' ὅλο τὸ μήκος τοῦ Νεῖλου, πολλὰς φορές μεταμορφωνόταν σὲ χελιδόνι καὶ πετοῦσε πάνω ἀπ' τὰ νε-

ρά, κι' ἄλλοτε πάλι ἔπερνε τὴν ἀνθρώπινη μορφὴ τῆς κι' ἔμπαινε μέσα στὰ χωριά, ἐλπίζοντας νὰ μάθῃ τίποτα ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς γιὰ τὸν ἄντρα τῆς.

Κάποτε συνάντησε μιὰ γριὰ χωριάτισσα, ποὺ τῆς εἶπε πὼς ὁ ἀντρας τῆς χθὲς τὸ βράδυ, σὰν γύρισε σπῆτι, τῆς εἶχε πει κάτι πολὺ παράξενο ποὺ εἶχε δεῖ. Τοῦ φάνηκε, σὰν εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ τὸ πρῶτ', πὼς συναντήθηκε μὲ κάτι παράξενα ὄντα, ποὺ εἶχαν ἀνθρώπινο κορμί, ἀλλὰ πόδια τράγου, καὶ πὼς κάποιο ἀπ' αὐτὰ τοῦ εἶχε πει νὰ θυμᾶται ὅτι «τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου σου εἶναι μέσα σ' ἓνα κιβώτιο ποὺ ἐπιπλέει ἐδῶ κοντὰ, μέσα στὸ Νεῖλο».

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΠΕΦΑΝΗΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

ΕΙΣΟΔΟΣ

ΕΞΟΔΟΣ

Βλέπετε ἀπὸ ποῦ θὰ μῆτε; βλέπετε κι' ἀπὸ ποῦ θὰ βγῆτε. Ἀλλὰ πὼς θὰ τὸ καταφέρετε, χωρὶς τὸ μῦτο τῆς Ἀριάδνης;...

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΒΑΡΥΧΕΙΜΩΝΙΑ

Αγαπητοί μου,

Α μια λέξη από καίνες που δείχνουν όλο το μεγαλείο, όλη την όμορφη της Δημοκρατικής μας! Δεν την έχει η Καθαρεύουσα, δεν την έχει η Αρχαία, δεν την έχει ίσως ούτε άλλη γλώσσα στον κόσμο: Βαρυχειμωνιά! Τι έκφραση, τί παραστατική λέξη! Σας δείχνει το βαρύ, το δριμύ χειμώνα... να τον βλέπετε. Αντί να τουρτουρίζετε, όμως, αιστάνεστε απεναντίας σε μια ζέστα, μια γλύκα, μια ευχαρίστηση. Είναι η ίδια η όμορφη της λέξης που σας τη δίνει: είναι η ίδια η μεγάλη της παραστατικότητα, αυτή που σας δείχνει γυμνόφυλλα δέντρα να λυγίζουν στο φύσημα του ανέμου, βουνά σκεπασμένα από χιόνι, σταχτιά τοπία μελαγχολικά, και συγχρόνως κάμαρες με κλειστά παράθυρα, προφυλαγμένες και γελαστές στη λάμψη του αναμμένου τζακιού... Βαρυχειμωνιά! Αυτή η λέξη τὰ λέει όλα: βροχή κι' όμπρέλλα, βροντή και κουκούλωμα, χιόνι και γούνα, κρύο και φωτιά, — και μαγγάλι, και ψημμένα κάστανα, και παραμύθι της γιαγιάς...

Ελεγαν από καιρό τώρα, πως φέτος θάχαμε βαρυχειμωνιά: μα δεν το πολυπίστευα, γιατί ποτέ δεν πολυπίστευω μετεωρολογικές προφητείες... Τελειωτά ειπαν πως θάρχεται κι' εδώ από την Ευρώπη το «κύμα του ψύχους»: μα όσο έδλεπα τὰ πρώτα χιόνια να λιώνουν κάτω από ένα λαμπρό ήλιο, έλπιζα πως τὸ κύμα θάλλαζε δρόμο. "Α-κουσα μάλιστα μια μέρα πως στράφηκε κατά τὰ βαλκάνια, αφήνοντας την Έλλάδα πίσω του. Δυστυχώς αυτό μόνο ήταν φέμμα. Τὸ κύμα έφθασε, τὰ σημερινὰ τουλάχιστο σημάδια δεν μάρφινον άμφιβολία: Πρωτ-πρωτ' μου έφεραν να ιδω — και να χαρῶ — ένα κομμάτι πάγο απ' την ταράτσα: τὴ νύχτα είχε παγώσει τὸ νερό που είχε μείνει κει- έξω σε μια λεκάνη... Έπειτα ἡ μικρή Χιονία, ἡ άσπρη μου γατίτσα, μου παρουσιάσθηκε άγνωστή μαύρη, μουντζούρα, με τὴ γούνα της έδω κι' εκεί τσουρουφλισμένη, έλεεινὴ! Κρύωνε, φαίνεται, τὸ κακόμοιρο τὸ ζῶο, κρύωνε πολύ, και πριν ανάψουμε τις σόμπες, κατέθηκε στην κουζίνα και χόθηκε δ- λάκερο στην τρύπα εκείνη του τζακιού όπου πέφτουν οί στάχτες και τὰ καρ- βουνάκια, καμμιὰ φορά αναμμένα...

Συγχρόνως έφτασαν στ' αυτιά μου κλάματα: έκλαιγε ὁ "Αναστασάκης, ένα παιδάκι απ' τὴ γειτονιά, τεσσάρω χρονών, και γύρευε τὴς μάνας του να τοῦ αγοράσει ένα μάλλινο τζιπουνάκι, «σαν

κι' εκείνο που είχε χάρισει τοῦ Γεωργάκη ὁ μπαρμπας του.» Θὰ κρύωνε, φαίνεται, πολὺ κι' ὁ καίμενος ὁ "Αναστασάκης. Πολλές φορές τὸν εἶχ' ακούσει να κλαίει για ψωμί, για γλυκό, για παι- χνίδι: μα για ρούχο ποτέ. "Απεναντίας ὅσο πιὸ λίγα τοῦ φοροῦσαν, τόσο πιὸ ευχαριστημένος ἦταν: και δὲν τοῦ άρεσε τίποτα περισσότερο παρὰ να τρέχει μι- σόγυμνος στην αὐλή ἢ στην ταράτσα...

Βαρυχειμωνιά, τελείωσε! Έπρεπε να πάρουμε τὰ μέτρα μας. Φόρεσα ένα μάλλινο τζιπουνί — έμένα ἡ μαμιά μου μου εἶχε πάρει, — κι' εἶπα νανάφουν ὅ- λες τις σόμπες τοῦ σπιτιού. Έπειτα δο- κίμασα να καθαρίσω λίγο τὴ Χιονία με πανάκι βρεμμένο σε ζεστὸ νερό και με σκληρὴ βούρτσά. Κι' ὅσο για να τὴν άσπρίσω στην έντέλεια, δὲν τὸ κατάφε- ρα βέβαια: τὴ ζέστανα ὅμως αρκετὰ ὥστε ναρχίσει ευχαριστημένη τὰ γουρ- γουρίσματα: κι' ὅταν άναψε πιά κι' ἡ σόμπα τοῦ γραφείου μου, τὴν πήρα μέ- σα για να καθήση κοντὰ της. Μπορεῖ- τε να φαντασθίτε πὼς τὸκανε χωρίς πολλά παρακάλια. Και ὁ λίγο, καθι- σμένος μπροστὰ στο γραφεῖο μου και γράφοντας χωρίς να νοιώθω καθόλου τὸ κρύο, γύριζα κάθε τόσο κι' έδλεπα τὴ Χιονία ξαπλωμένη μέσα... στο δί- σκo τὴς σόμπας, με τὴ μουρίτσα της κολλημένη σχεδὸν στο ζεστὸ μαντέμι. Δὲν κρύωνε πιά οὔτε αὐτή. Εἶχαμε βο- λευθεῖ κι' οί δυὸ μας.

Μόνο τὸ φασουλάκι εκείνο, ὁ "Ανα- στασάκης, έσχιολοῦθε να γκρινιάζει και να γυρεύη τὴς μάνας του ένα μάλ- λινό τζιπουνάκι σαν τοῦ Γεωργάκη. Κά- ποτε, ἡ φτωχὴ γυναίκα, που μ' ὅλο ἐ- κείνο τὸ κρύο, έπλενε στην αὐλή τοῦ πλαϊνοῦ, για να βγάλῃ τὸ ψωμί τὴς ἡ- μέρας της, έχασε τὴν ὑπομονή. Και σὰ νάταν μεγάλος ὁ "Αναστασάκης, ἢ σὰ να μιλοῦσε στὸν έαυτὸ της, τοῦ φώναζε:

— Κακομοίρη μου, θάπρεπε να μὴ φῶς ἐσὺ ένα μὴνα, για να σοῦ πάρω ἐ- γὼ τέτοιο τζιπουνάκι!...

Τάκουσε ὁ "Αναστασάκης και, ἀπὸ τὴ στιγμή εκείνη, έπαψε να κλαίει και να γκρινιάζει. Καθόταν ὅμως συλλογι- σμένος, άμίλητος, σκοτεινός... Εἶχε περάσει ἐτσι καμμιὰ ὥρα. Ἡ μάνα του εἶχε ξεχ- σει κιόλα τι τοῦ εἶχε πει. Κι' άξαφνα, ἡ βαθεῖα φωνὴ τοῦ παιδιοῦ τὴς έδωσε ἡσυχά-ἡσυχά, σοβαρά, τὴν άπάν- τησή:

— Καλά. Εγὼ δὲ θὰ φάω μία μὴ- να, για να μὸυ αγοράσεις ἐσὺ τὸ τζι- πουνάκι.

Τὰ παιδιὰ αλλάζουν συχνὰ τὰ γένη- τών όνομάτων. Έτσι κι' ὁ "Αναστασάκης έκανε τώρα τὸ μὴνα Θηλυκό...

Τὴς μάνας του τὴς ἦρθε να γελάσῃ, τὴς ἦρθε να κλάψῃ, μα δὲν έκαμε κα- νένα ἀπὸ τὰ δυὸ, οὔτε τοῦ εἶπε λόγο. Έξακολούθησε τὴν πλύση της ὡς τὸ

μεσημέρι. Τὴ φώναξαν τότε για να φάῃ στην κουζίνα. Ἀπὸ τὸ φαῖ της, έδαλε λίγο σ' ένα πιάτο για τὸν "Αναστασάκη. Και τὸν φώναξε:

— "Ε, σὺ!... κόπιασε να φῶς!

Ὁ μικρὸς άνέδθηκε, μπήκε στην κου- ζίνα, έρριξε μιὰ ματιά στο φαγάκι που τὸν περίμενε, μα δὲν έξύγωσε στο τρα- πέζι.

— "Ελα να φῶς, σοῦ λέω!

Κι' ὁ "Αναστασάκης, με τὴ βαθεῖα του φωνή, ἡσυχά-ἡσυχά και σοβαρά:

— "Οχι! Δὲ θὰ φάω μία μὴνα, για να μὸυ πάρῃς τζιπουνάκι.

— "Ελα τώρα, κουτεντέ!...

— "Οχι! μία μὴνα! "Απὸ σήμερα!

Πόσα τοῦκαναν! στάθηκε αδύνατο να τὸν πείσουν. Έπιτέλους βαρέθηκαν και τὸν άφησαν.

— Να χαθῆς, πεισματάρικο! μουρ- μούρισε ἡ φτωχὴ μάνα.

Ἀλλὰ τὸ φαῖ μύριζε ὥραϊα κι' ὁ "Α- ναστασάκης κατάλαβε πὼς πεινοῦσε πο- λύ. Δὲν μπόρεσε πιά να βαστάξῃ. Στην κουζίνα οί ἄλλοι εἶχαν σχεδὸν άποφάει, ὅταν ὁ μικρὸς, μονάχος, χωρίς να τοῦ ξαναπῇ κανένas τίποτα, ζύγωσε τὸ τρα- πέζι, καθήσε κι' άρχισε να τρώῃ.

— Μπᾶ: έκαμε τότε ἡ μάνα του, με τὴν ψεύτικὴ εκείνη εἰρωνεία τὴς στορ- γῆς και τοῦ πόνου. Δὲν εἶπες πὼς δὲ θὰ φῶς μία μὴνα;...

Κι' ὁ "Αναστασάκης, μπουκωμέ- os τώρα, μα πάντα με βαθεῖα φωνή, ἡσυ- χά-ἡσυχά και σοβαρά:

— Θ' άρχίσω ἀπὸ αὔριο. Σήμερα πει- νάω...

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ "Ιουλίου Βέρν)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τὰ παιδιὰ έτρεξαν να κρυφθοῦν.

— Καί σὺ, κύριε Δόνιφαν, εἶπε ὁ "Ε- δανς, αν τυχὸν ιδῆς να προβάλλῃ κανέ- νας, μὴ τὸν αφήσης ναγιάσῃ. Ρίξε του!

Τὴν ἴδια στιγμή ακούσθηκε ἀπὸ τὰ δεξιὰ πυροβολισμός. Ἡ σφαῖρα άγγιξε έλαφρὰ τὸ κεφάλι τοῦ Μπριάν και χώ- θηκε στο δέντρο όπου ακουμποῦσε.

Ἀμέσως ακούσθηκε και δεύτερος. "Ε- πειτα μιὰ κραυγὴ. Κι' ένας μαῦρος ὄγ- κος, σε άπόσταση πενήντα βημάτων, κυλίσθηκε χάμω, μέσ' στα δέντρα.

Ὁ Δόνιφαν εἶχε πυροβολήσει πρὸς τὸν καπνὸ τοῦ πρώτου πυροβολισμοῦ κι' ἡ σφαῖρα του, φαίνεται, εἶχε πετῶ- χει. Ὁ Πιστὸς ὤρμησε μπροστὰ. Ὁ Δόνιφαν, ακράτητος, τὸν ακολουθῆσε.

— Εμπρός, παιδιὰ! φώναξε ὁ "Ε- δανς. Να μὴ τὸν αφήσουμε μονάχο του!

Σὲ λίγο έφτασαν στο μέρος όπου εἶ- χε σταθεῖ ὁ Δόνιφαν και σχημάτισαν κύκλο ὀλόγυρα σ' ένα πτώμα, ξαπλωμέ- νο στα χόρτα.

— Αὐτὸς εἶναι ὁ Πίχ' φώναξε ὁ "Ε- δανς. Τὸν κακοῦργο! Καλὰ να πάθῃ! Τώρα έλειψε ένας. Θάρρος, παιδιὰ!

— Κι' οί ἄλλοι έδω κοντὰ θὰ εἶναι, εἶπε ὁ Γκάρνερ.

— Ναί, ναί!... Καί μὴν ἐκτίθεσθε... Γονατίστε! γονατίστε γρήγορα!...

Νὰ και τρίτος πυροβολισμός. Ἀλλ' αὐτὸς ἀπὸ τάριστερά. Ὁ Σέρδης δὲν εἶχε προφτάσει να σκύψῃ κι' ἡ σφαῖρα τοῦ έξυσε λίγο τὸ μέτωπο.

— Πληγώθηκες! φώναξε ὁ Γόρδων, τρέχοντας κοντὰ του.

— "Οχι, δὲν εἶναι τίποτα! άποκρί- θηκε ὁ Σέρδης. Μὲ πῆρε ξώπετσα!

— Κι' ὁ Μπριάν; Ποῦ εἶναι ὁ Μπριάν; φώναξε άξαφνα ὁ Γκάρνερ.

— Δὲν τὸν βλέπω πιά, άποκρίθηκε ὁ Οὐέλκοξ.

Ἀπὸ μακριά, ακουγόταν θρηνηδὴ γαυγίσματα τοῦ Πιστοῦ.

— Μπριάν!... Μπριάν!... φώναξε ὁ Δόνιφαν.

Κι' ὅλοι ὤρμησαν πρὸς τὸ μέρος ὅ- που ακουγόταν τὰ γαυγίσματα. Ὁ "Ε- δανς δὲν πρόφθασε να τοὺς κρατήσῃ. Προχωροῦσαν άνάμεσα στοὺς κορμούς τῶν δένδρων και στὰ ψηλά χόρτα, που κάπως τοὺς έκρυβαν.

— Φυλάξου, καπετάν! "Εδανς! φώ- ναξε άξαφνα ὁ Κρός, κι' έπεσε χάμω μπρούμυτα.

Ὁ "Εδανς μόλις πρόφθασε να σκύ- ψῃ. Καί μιὰ σφαῖρα πέρασε λίγα δά- χτυλα πάνω απ' τὸ κεφάλι του.

Σηκώθηκε πάλι κι' εἶδε κάποιον να φεύγῃ μέσ' στο δάσος. Ἦταν ὁ Ράκ, ὁ κατάσκοπος.

— Πάρ' τη, Ράκ! τοῦ φώναξε, πυ- ροβολώντας.

Μὰ ὁ Ράκ έγινε άφαντος, σὰ να σχί- σθηκε ἡ γῆ και να τὸν κατέπτε.

— Οὔτε και τώρα δὲν τὸν πέτυχα; εἶπε ὁ "Εδανς: μπᾶ, μεγάλη μου στρα- βομάρα!

"Ολ' αὐτὰ έγιναν σε λίγα δευτερό- λεπτα. Καί πάλι, ἐκεῖ κοντὰ, ακούσθη- καν γαυγίσματα τοῦ Πιστοῦ κι' ἡ φωνὴ τοῦ Δόνιφαν που έλεγε με αγωνία:

— Βάστα, Μπριάν! βάστα!

Ὁ "Εδανς με τὰ παιδιὰ έτρεξαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο και, καμμιὰ εἰκοσαριά βήματα πάρα κάτω, εἶδαν τὸν Μπριάν να παλαίδη με τὸν Κόπ.

Ὁ κακοῦργος αὐτὸς εἶχε ρίξει κάτω τὸν Μπριάν κι' έτοιμαζόταν να τὸν χτυ- πῆσῃ με τὸ μαχαίρι του, ὅταν ὁ Δόνι- φαν ὤρμησε άνάμεσα στοὺς δυὸ και δέ- χτηκε τὸ χτύπημα κατάστηθα. Έπεσε χάμω χωρίς να βγάλῃ φωνή. Ὁ Κόπ έδαλε στα πόδια. Ὁ "Εδανς, ὁ Γκάρ- νερ, ὁ Οὐδὲν τὸν πυροβόλησαν, ἀλλὰ τοῦ άκού' ὁ κακοῦργος χόθηκε κι' ὁ Πί- στὸς γύρισε σε λίγο χωρίς να κατορθώ- σῃ να τὸν προφτάσῃ.

Στὸ μεταξύ ὁ Μπριάν προσπαθοῦσε

να αναζωογονήσῃ τὸν Δόνιφαν. Ὑστερα κι' οί ἄλλοι περικύκλωσαν τὸν πληγω- μένο, που με κλειστὰ μάτια και με χλω- μὸ πρόσωπο, ἦταν χάμω άκίνητος, ά- ναίσθητος. Εἶχε πληγωθεῖ, φαίνεται, θανάσιμα.

Ὁ "Εδανς τοῦ έκοψε τὰ καταματω- μένα ρούχα, τοῦ γύμνωσε τὸ στήθος κι' άποκάλυψε τὴν πληγή: ἦταν στενὴ, τρίγωνη, στο άριστερὸ μέρος, κοντὰ στην τέταρτη πλευρά. Ἀραγε ἡ μύτη τοῦ μαχαίριου εἶχε άγγίξει τὴν καρδιά; "Ο- χι βέβαια, γιατί ὁ Δόνιφαν άνάπνεε ά- κόμα. Μπορεῖ ὅμως να εἶχε προσβάλει τὸν πνεύμονα, γιατί ἡ άναπνοή του ἦ- ταν άσθενέστατη.

— Να τὸν πᾶμε στη σπηλιά, εἶπε ὁ μέρος τοῦ ποταμοῦ κι' ὁ Πιστὸς ὤρ- μισε πρὸς τὴ σπηλιά.

Ἴδου τί εἶχε συμβεῖ:

Ἐνῶ ὁ Ράκ, ὁ Πίχ' κι' ὁ Κόπ, έ- νεδρεύοντας στο δάσος, άπασχολοῦσαν τὸ μικρὸ στρατεύμα, ὁ Οὐάλστον, ὁ Μπράντ κι' ὁ Βούκ πήγαν στη σπηλιά, έσπασαν τὴν πόρτα και μπήκαν μέσα σὰ νοικοκυραῖοι. Γι' αὐτὸ έδαλαν τις φωνές τὰ παιδιὰ που ἦταν κλεισμένα ἐκεῖ.

Ὁ "Εδανς άφησε τὸν Κρός, τὸν Οὐδὲν και τὸν Γκάρνερ κοντὰ στο Δό- νιφαν, που δὲν έπρεπε να μείνῃ μόνος, πῆρε μαζί του τοὺς ἄλλους τέσσερις και, ἀπὸ τὸ συντομώτερο δρόμο, έτρε- ξε πρὸς τὴ σπηλιά.

Φθάνοντας, εἶδαν ἀπὸ μακριὰ κάτι φοβερό:

Ὁ Οὐάλστον έδαγινε ἀπὸ τὴν πόρ- τα, κρατώντας ἀπὸ τὸ χέρι ένα παιδί, που τὸ έσερνε πρὸς τὸ ποτάμι. Τὸ παι- δι αὐτὸ ἦταν ὁ Ζάκ. Ἡ Καίτη εἶχε πάρει τὸν κακοῦργο καταπόδι, ἀλλὰ τοῦ κάκου προσπάθησε να τοῦ άρπά- ξῃ τὸ παιδί.

Σὲ λίγο βγήκε κι' ὁ Μπράντ, κρα- τώντας και σέρνοντας τὸν Κοστάρ. Ὁ Βάξτερ έτρεξε να τοῦ τὸν πάρῃ, ἀλλὰ με μιὰ σπρωξιὰ ὁ κακοῦργος τὸν έρρι- ξε χάμω.

Τάλλα παιδιὰ, ὁ Δόλης, ὁ Γέγκινς, ὁ "Ιδερσον κι' ὁ Μόκος δὲν φαίνόνταν. Τί να έγιναν άραγε;

Ὁ Οὐάλστον κι' ὁ Μπράντ εξακο- λουθοῦσαν να τρέχουν πρὸς τὸ ποτάμι. Κι' εἶχαν σκοπὸ να τὸ περάσουν με τὴ βάρκα, που ὁ Μπράντ τὴν εἶχε βγάλει πρωτύτερα ἀπὸ τὴν αποθήκη και περι- μένε έτοιμῇ.

Ἀν κατορθώναν να φθάσουν στην ά- πέναντι ὄχθη, θάταν εξασφαλισμένοι, γιατί θὰ κρατοῦσαν για ὀμηρους τὸν Ζάκ και τὸν Κοστάρ, κι' ὁ Θεὸς πιά ξερεῖ τί προτάσεις θὰ έκαναν, στοὺς δυστυχι- σμένους άπαίλους.

Γι' αὐτὸ ὁ "Εδανς κι' οί σύντροφοί του έτρεχαν τώρα να τοὺς προλάβουν. (Ἀκολουθεῖ) Μεταφρ. Π. Γ. Φ. και Γρ. Ξ.

Ὡστόσο κατασκέασαν ένα φορεῖο ἀ- πὸ κλαδιά και έξάπλωσαν ἀπάνω τὸν ά- ναίσθητο άκόμα Δόνιφαν.

«Ὁ Ζάκ άδειασε τὸ περιστροφὸ του στο στήθος τοῦ Οὐάλστον...»

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ ΤΟ ΞΕΦΤΑΛΙΣΜΑ

Στή δύση ο ήλιος, φλογόζοκνισος.
Όσάν πελώριο έμοιαζε καντήλι
Πού κάποιος αναπάντεχα τ'ό
[ναψε
Στου φθινοπώρου το θλιμένο
[δεύλι.

Τά ρόδα, μέσ' στον κήπο, ήταν
[ατάλεια
Περιμέναν, τὰ δόλια, άγχαλια-
[σμένα,
Περιμέναν το θάνατο που έρχό-
[τανε
Νά τὰ θερίση άλύπητα, ώμένα!

Αυό πεταλούδες — οί στερνές —
[περάσανε
Στό μούσχωμα, σάν παραστράτι
[σμένες
Τά ωριόπλουμα φτερούγια τους
[διπλώσανε,
Καθήσανε στά ρόδα, άπαυσιμέ-
[νε,

Και στην εύδιαστή τους άγκα-
[λιά κρυφτήκανε.
Τό βράδυ έφτασ' άστροφωτισμένο
Κι' ένα ψυχρό το φθινοπώρου
[φύσημα
"Αρχισε ν' άργοπνέη σά δειλια-
[σμένο...

Τά ρόδα αναταράχτηκαν, λικνί-
[στηκαν...
Έβλέπανε το γέρο τ' Χειμώνα.
Το γέρο κανέν' άνθος δέ φαινό-
[τανε,
"Αλίμονο! θενά πεθάνουν μόνα!

Κι' εκεί που λικνίζονταν τὰ κα-
[κόμοια,
Σε μιὰ πιδ όρμητική πνοή του
[άγέρα,
Ξάφνου... ξεκόλλησαν τὰ πέ-
[ταλα
Και σκορπιστήκαν εκεί πέρα.

Κι' οί πεταλούδες, μέσ' στο φυλ-
[λορόημα
"Ως την πνοή έννοιώσαν τού θα-
[νάτου,
Ξεσπάσαν σε λυγμούς και θρή-
[νησαν:
"Αχ, πώς πεθαίνουν τὰ όμορ-
[φα έδω-λάτου!"
Μιράντα

ΠΕΡΑΣΜΕΝΕΣ ΔΟΞΕΣ

"Η βοοχή έπεφτε ακόμα ρα-
γδαία. Τά τραίνα περνούσαν
γεμάτα. Στις στάσεις περιέμενε
κόσμος μουσκεμένος, με όμπρέ-
λες που σχηματίζαν μικρούς κα-
ταράκτες γύρω - γύρω τους. Μά
τό τραίμ δέ σταματούσε, γιατί δέν
είχαν πιά θέση.

Οί διαμαρτυρίες άκούγονταν
και μέσα από τὰ κατάνευστα
τζάμια, τὰ θαμπομένα από τή
βρομική ατμόσφαιρα του τραί-
νου κι' από τίς μύριες στανόγ-
νες τής βοοχής που καθόνταν
άπάνω του; σά δροσοσταλίδες.

Κοιτάζοντας μέσα από ένα τέ-
τοιον τζάμι του τραίνου πού ά-
νέβαινε κομπιάζοντας, είδα σι-
γά-σιγά νά ξεπροβάλλη ένα άμα-

ξάκι μόνιππο... έπειτα άλλο.
έπειτα άλλο...

Φοβήθηκα μὴν ήταν καμιά
φτωχή κηδεία. "Αλλά όχι... ήταν
μονάχα τρία μόνιππα σταματη-
μένα εκεί στη σειρά, που περιμέ-
ναν μάταια πελάτες νά έρθουν
μ' αυτή τη νεροποντή. Οί άμα-
ξάδες δέν φαινόταν' κάπου βέ-
βαια θά ήταν παγκρασιμένοι κι'
έκεινοι.

Και τάρμαξάκια, έκει μέσα στη
βοοχή, σκεπασμένα με τους πα-
λιούς μουσαμάδες τους ξασπι-
σμένους και ξεφτισμένους γύρω-
γύρω, με τάλογα που ανατοίγια-
ζαν σύγκορμα κάτω από το νερό
που έπεφτε άδιάκοπα, με την
κουκούλα τους, που του κάκου
την έπλενε από ώρα το νερό, μά
δέν μπορούσε, μ' όλον τοῦτο, νά
της ξαναδώσει λίγο από το χρώ-
μα που είχε άλλοτε. — στεκόνταν
έκει το ένα πίσ' άπ' τ'άλλο, σάν
κατάδιδοι περιμένοντας την τι-
μωρία τους. ή σάν λείψανα ά-
φημένα πιά νά καταστραφούν.

Κι' όμως, μ' όλη την τρομερή
κατάντια τους, μ' όλη τή χτυ-
πητή αντίθεση που κάνανε με τούς
στ' αυτοκίνητα που περνούσαν
τρέχοντας, λαμποκοπώντας από
το άδιάκοπο πλύσιμο, κατακαί-
νονεργα, πλατσουρίζοντας άφο-
βα μέσ' στά νερά μ' όλη τή
φτώχεια και τήν απογοήτευση
που τὰ τύλιγε, και που τήν έ-
βλεπες όλοφάνερα στο ρυτίκι το
μικρό που έτρεχε από το λουρί
του καμτακιού το δεμένο όλο
κόμπους που κρεμόταν παραμε-
λημένο. — αυτό που καρφούλιζε
άλλοτε στον άέρα γεμάτο δόξα. —
μ' όλ' αυτά, μπορούσε νά ξεχω-
ρίσης βαθιά μιὰ ψυχή που σάν
την αντίκρυζες, δέν ήξερες τί σου
προξενούσε, λύπη ή νοσταλγία...

Ναι, αντίκρυζες τήν ψυχή του
άψυχου αυτόν άμαξιαν έτσι, δι-
πως τήν βλέπεις σε μάτια έτοι-
μοθάνατου που λαχταρούν ζωή.
Τά άψυχα αυτά, που γνώρισαν
όμως μιὰ δόξα στην εποχή τους,
που έζησαν μιὰ ζωή στενά συν-
δεμένη με τή δική μας, ύποτα-
μένα πιά στη μοίρα τους, είχαν
άποτραφείχε πιά πεθάνουν.

Μά όχι! σάν κάθε τί που νιώ-
θει τήν ψυχή του νά πάλλη ά-
κόμα μέσα του, δέν δέχεται το
θάνατο ύποταχτικά, άλλ' άγωνί-
ζεται, αντιστέκεται, πολεμά με τήν
έξέλιξη, με τήν πρόοδο, το πε-
ριωμένο, έτσι και τάρμαξάκια
αυτά στεκόνταν άλύπητα μέσα
στη βοοχή, περιμένοντας πελά-
τες που δέν έρχόνταν.

Μ' άλλοιμονο, τάρμακες καλά
δει ή προσπάθειά τους ήταν μά-
ταιη πιά. Μήπως κάθε μέρα
δέν βλέπουμε έμπρηχα κι' άψυχα
σπρωγμένα στη γωνιά από τήν
πρόοδο που τὰ κινηγάει. νά
μās κοιτάζουμε μ' ένα βλέμμα
τόσο πονεμένο, νά μās έκλιπα-
ρούν νά τούς χαρίσουμε λίγη
συμπάθεια, λίγη ζωή ακόμα, κι'

έμεις γυρίζουμε άλλο το βλέμ-
μα με σκληρότητα;.. Κι' αν τὰ
κοιτάζουμε μιὰ στιγμή μ' ένδια-
φέρον, δέν τὸ κάνουμε παρά γιά
νά τούς ποιή: «Μή μās ξυπνά-
νε άναμνήσεις λυπητερές μιὰ και
πρόκειται νά πεθάνετε! Τί μās
ξεσίζετε τήν καρδιά, δείχνοντάς
μας τήν πένθυμη ψυχή σας που
παλεύει άπεγνωσμένα γιά νά ζή-
ση; Τί σās ωφελεί;»

Κι' έπειτα θυμούνται ίσως
τις χαρές που μās έδωσε άλλοτε
κανένα από αυτά, του ψυθιρί-
ζουμε με όϊκτο: «Παρηγορήσου
όμως πάλι, φτωχέ φίλε, με τήν
ιδέα ότι ή άνάμνησή σου θά μās
ξυπνά μιὰ γλυκεία νοσταλγία.
"Ετσι γίνεται γιά κάθε ζωή που
περνά και χάνεται. Θά γίνη χω-
ρίς άλλο και με σένα».

Κόρη των "Αθηνών

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΟΛΟΣ

"Ενα πρωί του Μάρτη, ό ή-
λιος φάνηκε πιδ γελαστός από
τις άλλες χειμωνιάτικες μέρες.
Οί άκτινες του γινόνταν βαθμη-
δόν πιδ θερμές. "Ηταν το προ-
μύνημα. Τά χελιδόνια ήρθαν σε
λίγες μέρες, φέροντας τήν άγα-
πημένη μας άνοιξη.

"Αφού πέρασαν οί τρεις μή-
νες, ό Μάρτης, ό "Απρίλης με τὰ
κόκκινα αυγά, ό άνθοστολισμέ-
νος Μάης, έφθασε το θέρος. Οί
θεριστάι πήραν τὰ δρεπάνια τους
κι' άρχισαν νά θερίζουν τὰ χρυ-
σοκίτρινα στάχυα. "Ο κόσμος πη-
γε στην έξοχή, άρχισαν οί εκδρο-
μές, τὰ μπάνια, οί λειμνοδρομίες
και τ' άλλα σπόρο. "Ο "Αγου-
στος, ό βασιλιάς των μηνών, έ-
φθασε φέροντάς μας τὰ καλύ-
τερα φρούτα. Στ' άμπέλια ά-
κουγόνταν οί φωνές των τρυη-
τών, τὰ εύθιμα τραγούδια και τὰ
γέλια τους.

Νά τώρα ό Σεπτέμβρης. Προ-
βάλλει λίγο πιδ κατσουφιάρης
άπό τούς άλλους αδελφούς του.
Κατά τίς 15 του μηνός, διαβά-
ζουμε στις έφημερίδες τήν έναρ-
ξη των μαθημάτων.

"Αντί παιχνιδία, αντί χοριά,
τὰ παιδιά θά κλειστούνε στά σχολεία.

Μιά μέρα του "Οκτώβρη έπεσε
ή πρώτη ραγδαία βοοχή. "Αρχι-
σε το κρύο. "Ο ούρανος γίνεται
γκρίζοπλός. Τά φύλλα κιτρινίζουν
και πέφτουν, άφίνοντας καθώς
ό έτοιμοθάνατος τήν τελευταία
τους πνοή. "Η φύση κλαίει τόν χα-
μό του καλοκαιριού και μās αναγ-
κάζει νά βάλουμε τὰ χονδρά μας
ρουχά γιά νά προφυλαχθούμε

Τό βράδυ όμως στους δρόμους
φαίνεται κάποια κίνηση ζωηρό-
τερη: Είναι τὰ παιδιά που σχο-
λούν με τίς τσάντες στά χέρια,
άλλα γελαστά (θά πήραν κανένα
"καλό βαθμό) κι' άλλα κλαιμέ-
να (θάμειναν τιμωρία.)

Στά σπίτια γίνονται προετοι-
μασίες γιά τόν χειμώνα. Μπαί-
νουν οί όμπρες, τὰ χαλιά κι' όλα
τ' άλλα χειμωνιάτικα. Και τέ-
λος προβάλλει ό γέρο-Χειμώνας
και, θέλοντας νά μās δείξη τίς
χαρές του, άπλώνει το άσπρο του
σεντόνι.

"Ανδραλουσία

ΑΠΟΒΡΑΔΟ

Γαλήνη, νύχνα μαγική
το φεγγαράκι άπλώνει
χρυσές άχτίδες δώ και κει.

Τό άγεράκι άπαλά
φέρνει δροσιά στο σώμα
κι' είν' όλα γύρω σιωπηλά.

"Ο βιολιστής άλαργινά
— όσάν παραπονο πικρό,
τή μελωδία του άρχινά.

Κι' εγώ σιγά-σιγά άρχινά,
— μόνη μ'εσ' στην ψυχή μου,
— σάν το βιολάκι νά θρηνηά.

—

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ

"Περασμένα μεσάνυχτα" τὸ
γάρι μόλις ξεπρόβαλε πίσ' α-
πὸς πανύψηλες κορυφές, κι'
χρυσές του άχτίδες έδιναν θαι-
σιες άναλαμπές στη θάλασσα.
"Απ' ώρα ελγα πέσει στο γα-
βάτι, πούταν βαλμένο κοντά
άνοιχτο παράθυρο, και προσα-
θούσα νά κοιμηθώ... Μά τὸ
κάκου. Ξάφνου, μουσοκοιμώ-
σως ήμουν, ήχοι άρμονικοί
λιού έφτασαν στ' αυτιά μου.
Γά-σιγά δυνάμωσαν κι' έπαιον
τόνο παθητικό, πένθυμο...

"Ενοιωσα τή καρδιά μου
χτυπά δυνατά, το στήθος μου
άνεβοκατεβαίνει γρήγορα, τὸ
μου νά σκουτίεται! με λαχτά
προσπαθούσα ν' άκούω, μὴ
ξεφύγει καμιά νότα.

Μιά στιγμή οί φθόγγοι κα-
νάν άπότομα... "Αναστατω-
νος, πετάχτηκα άπάνω, τρέ-
στο παράθυρο, γέρον το κα-
λι μου και προσπαθώ ν' ά-
σω, μιὰ τίποτα... Τρίβω τὰ
τιμια μου... είναι δακρυοποι-
α μου... "Αλκυονίς

—

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΔΥΟ ΚΟΥΦΟΙ

"Ενας κουφός, που πήγα
μιὰ φορά περίπατο, βλέπει ένα
έπίσης κουφό, νά βαστά όλα
έργαλεία που χρειαζόνταν
το ψάρεμα. Και τού φώναζε
όλη του τή δύναμη:

— Αϊ, Νικόλα!

"Ο άλλος γύρισε, τόν κοίτα-
και τόν ρώτησε επίσης δυνατά:

— Τί θέλεις;

"Ο πρώτος τόν ρωτά:

— Στο ψάρεμα πās;

Κι' ό δεύτερος, που δέν
κουσε καλά, λέει:

— "Οχι, στο ψάρεμα πιά.

Κι' ό πρώτος:

— Κοίμα! Κι' εγώ νόμιζα

πās στο ψάρεμα!

—

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

"Ο γαργός: — Νά ιδώ τή γλῶ-
σα σου, παιδί μου.

"Ο Τότης: — "Αδύνατο, κύριε.

"Ο γαργός: — Γιατί;

"Ο Τότης: — Γιατί χτές,

έβαλα τή γλώσσα μου στον Κ

—

ΑΛΗΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

"Αθήναι, 42 όδός Εὐριπίδου
τὴν 28 "Ιανουαρίου 1929

ΝΑ σάς τὸ πῶ λοιπόν, γιατί δέν
τὸ βρήκατε: Στο προηγούμενο φυλ-
λάδιο έβαλα δυό αριθμούς και υπερ-
πέρασα ένα Σάββατο, πρώτο γιὰ τ'
είχα μείνει πίσω και δέν ήταν εὐ-
κολο νά ξαναγίνω ένήμερη μ' άλλο
τρόπο και δεύτερο, γιατί τὸ δικ-
πλασιακό αυτό έτος — 1 Δεκεμ-
βρίου 1928 έως 30 Νοεμβρίου
1929, αυτό δέν είναι τὸ έτος μου; —
τυχαίνει νάχη 54 Σάββατα, ένφ
το κανονικό έτος έχει μόνο 52 ή
53 τὸ πολύ. "Ετσι, αν δέν υπερπε-
ρνούσα ένα Σάββατο, ό τόμος αυτός
θα είχε 54 δωδεκασέλιδα φυλλάδια,
που θάταν κάπως υπερβολικό...
Τώρα βάχη 53. Γι' αυτό σάς είπα
πῶς μπορώ, σε μιάν άνάγκη, νά υ-
περπέρασω άλλο ένα, και πάλι σε-
νά μή χάσετε τίποτα, δηλαδή νά
λάβετε σωστά τὰ κανονικά 52 φυλ-
λάδια τού τόμου σάς.

"Ο κ. Φαίδων (Πρηγόριος Ξενό-
πουλος) με παρακαλεί νά εὐχαριστή-
σω τους θυμηθήκαν νά τόν εὐχη-
θούν στην όνομαστική του γιορτή
(25 "Ιανουαρίου). "Ελαβε ένα πλήθος
κάρτες και γραμματάκια, με πολύ
ώραία λόγια, γαλημένα άπ' τίς καρ-
διές των παιδιών, κι' είχε αυτή του-
λάση τή χαρά, γιατί φέτος ή
γιορτή του, με τὸ πένθος γιά τή
μητέρα του, δέν ήταν όπως άλλοτε
χαρούμενη.

Ας εὐχαριστήσω τώρα κι' εγώ τὰ
καλά μου παιδιά που ξεσάθωσαν
και που είναι άρκετά κι' αυτή τήν
έβδομάδα. Στόν κατάλογο μάλιστα
έπάρχουν και μερικά που ξεσάθω-
σαν γιά δεύτερη ή και γιά τρίτη φο-
ρά. Πῶς θά πῇ ότι τὸ ξεσάθωμα
δέν έχει τέλος... Λοιπόν, **Αὐθα**
τοῦ **Παρασηπτικού**, **Ελένη Ν.**
Οικονόμου, **Μικρομέγαλη**, **Μου-**
ταϊνέ, **Όμορφη Κουκλίτσα**, **"Η-**
φαιστε (τοῦ Σπυρίδωνος) **Όλυμπιον**
Θεῶν, **Αἰμίμητε Γελοστοποιέ**,
Ανθισμένη Αμυγδαλιά, **Κυκλα-**
μα, **Καστανή Νεράιδα**, **Στέλλα**
Ζαγάρωφ, **Αντ. Τ. Κόσσοβα** και
όλλοις **"Πανζουρλιαμός**. δεχ-
θήτε τίς πιδ θερμές μου εὐχαρι-
στιές.

"Ανάμεσα στις "Ασκήσεις που δη-
μοσιεύονται σήμερα, βλέπετε κι' ένα
Κρυπτογραφικό τής **Νεράιδας** τοῦ
Βασίλδου. "Επειδή κάποτε έγινε
μιὰ έρώτηση, — δέν θυμώμαι τώρα
άπό ποιόν, — κι' είπα τή γνώμη
μου γιά τὸ καλύτερο Κρυπτογραφι-
κό, φέρνω γιά παράδειγμα τὸ ση-
μερινό σάν ένα πρότυπο τού είδους.
Αυτό θά τὸ καταλάβετε καλύτερα
άφού τὸ λύσετε. "Η πρωταρχική
του λέξη είναι κοινή, σύντομη, με
έξη μόνο στοιχεία. Και με τὰ στοι-
χεία αυτά, τὸ καταλάβετε σχηματίζο-
νται άλλες πέντε λέξεις, κι' αυτές κοι-
νότητες, με τόσο ποικίλες, τόσο δια-
φορετικές, που όταν τίς βρίσκετε κα-
νείς, άπορεί πῶς βγαίνουν άπό τήν
πρωταρχική λεξούλα. "Ενφ ένα Κρυ-
πτογραφικό με τή λέξη **Αριστοτέ-**
λης ως άρχική και με παράγωγες
αριστος, ρίς, στολή, έατός, τέλος,

έλος κτλ. δέν θάταν καθόλου...
έκπληκτικό. Πιστεύω νά έννοήσατε
τώρα πιδ καλά τήν ιδέα μου.

"Ο **Νάρκισσος**, γιά τούς Πίνακες
των "Ημερομηνιών, που δημοσιεύθη-
καν στο 3ο φυλλάδιο, μου γράφει
ότι ανακάλυψε γιά ποιό λόγο ά-
πάντησε τήν άνωμαλία εκείνη γιά
τήν οποία σάς είπα. Είναι γιατί
στις πρό του 1923 ήμερομηνίες, —
τό έτος δηλαδή που παραδεχτή-
καμε και μεις τὸ Νέο "Ημερολόγιο, —
καθώς και στις μετά τὸ 1582, όταν
εισήχθη αυτό το Γρηγοριανό, πρέ-
πει νά υπολογίζουμε και τίς 13 ή
12 ήμέρες τής διαφοράς. Π.χ. γιά
ένα Πάσχα πρό του 1923, που γιορ-
τάσθηκε στις 28 Μαρτίου, πρέπει
νά ζητήσουμε στους Πίνακες όχι αυ-
τή τήν ήμερομηνία, άλλα τήν αντί-
στοιχη του Νέου "Ημερολογίου, δη-
λαδή 10 "Απριλίου, και τότε θά
βρούμε Κυριακή. — Δέν έχω, δυστυ-
χώς, καιρό νά έξελέγξω τὸ πράγμα.
Αυτό μπορείτε νά τὸ κάμνετε σεις.

"Αλλ' αν πραγματικῶς ό **Νάρ-**
κισσος βρήκε τὸ λόγο αυτής τής
άνωμαλίας των Πινάκων, τόν συγ-
χαίρω.

"Ο **Φώτης Μαστιχιάδης** έχει
πέντε δλόκληρα χρόνια συνδρομή-
της μου και τώρα μόλις αποφάσισε
νά μου πρωτογράψει. Μου στέλνει
μάλιστα και μιὰ γελοιογραφική Σε-
ρά, καμωμένη άπό τόν ίδιο, και
μιὰ Μαγική Εικόνα. Καλή κι' ή
Σερά, μπράβο του. "Αλλά περιμένο
νά μου στείλῃ καμιά καλύτερη. "Η
Μαγική Εικόνα όμως είναι έξοχη
και θά τή δημοσιέωσω πολύ γρή-
γορα.

Τό "Ιστορικό Λεξικό, **Φοιτητή**,
που συντάσσεται τώρα από σοφούς
τής "Ακαδημίας, όνομάζεται έτσι
όχι γιατί θά περιέχει τὰ καθαυτά
ιστορικά γεγονότα, — "Ιστορία άλφα-
βητική, όπως νομίζουν πολλοί, γε-
λασμένοι άπό τόν τίτλο του, — άλλα
γιατί θά δίνη τήν **ιστορία** νά ποίμε
κάθε έλληνογενή λέξη και θά δει-
χνή τήν ιστορική εξέλιξη τής γλώ-
σας μας άπό τήν εποχή του "Ομή-
ρου ως σήμερα. Περισσότερα μπο-
ρείτε νά ιδής σ' ένα άρθρο που δημο-
σίευσε γιά τὸ "Ιστορικό Λεξικό στον
Α' τόμο τής "Νέας "Εστίας" ένας
άπό τούς συντάκτες του, ό κ. Φ.
Κουκουλές. — "Μεταφυσική" είναι
συνώνυμο σχεδόν με τὸ "Φιλοσο-
φία". Τά μαθήματα δηλ. που έρχο-
νται «μετά τὰ Φυσικά», μετά τὰ φυ-
σιολογικά, — μετά τίς Φυσικές "Ε-
πιστήμες νά ποίμε, — κατά τήν κα-
τάταξη στα συγγράμματα του "Αρι-
στοτέλους. Και ναι μὴν και ή Φι-
λοσοφία είναι σήμερα θετική έπι-
στήμη, που στηρίζεται στα πράγ-
ματα, στα φυσικά, επειδή όμως
γιά πολλόν καιρό δέν ήταν τέτοια,
και πολλοί φιλόσοφοι συνήθως ά-
ερολογούσαν, έπικράτησε νά λέμε
«μεταφυσική» και «μεταφυσική συ-
ζήτηση» τήν άστήρικτη φιλοσοφία,
τήν άερολογία.

Μή συλλογίζεσai τέτοια πράγμα-
τα, **Κόρη των "Αθηνών**! Γράφε
μου όταν θέλεις κι' όσο θέλεις. Σε
βεβαίω ότι έχω στον κύκλο μου και
πολύ μεγαλύτερα κορίτσια από σε-
νά. "Όσο γιά τὸ ράβιμο του φυλλά-
διου πῶς εὐτύχησα, ναι, άναγνω-
ρίζω αυτή τή δυσκολία: στα σπίτια

που άνυπομονούν πολλοί νά τὸ δια-
βάσουν, πρέπει νά είναι άρραφτο,
γιά νά πάρην από ένα κομμάτι κα-
θένας. Σε τέτοια περίπτωση, άς ρά-
βεται τοῦλάχιστο μετά τὸ πρώτο
διάβασμα.

Τρία πράγματα λαβαίνει καθ'
έβδομάδα ή **Τζόλδη**, που τίς χα-
ρίζουν τίς πιδ εὐτυχισμένες στιγμές:
τὸ γράμμα τής μαμμᾶς τής — αυτό
έγώ βάζω πρώτο, — τὸ φυλλάδιο
μου, και τὸ γράμμα τής πολυαγα-
πημένης τής φίλης **"Υβόνης**. "Ε,
άρκετά...

Μυσοσωτίς, **Συρανό** και **Λιάνα**,
που μου γράφει σήμερα μαζί,
είμαι εὐτυχής που σάς άρέσουν τόσο
όλα μου τὰ φετεινά. "Εστειλα έξη
τετράδια.

"Ελπίζω κι' εὐχομαι, ή αγαπητή
μας **Λιλία Θεμισατοῦ**, — γιά τή βα-
ρεία άρρώστεια τής οποίας μου γρά-
φει με τόσο πόνο κι' ή **Νησιωτο-**
πούλα, — νά είναι τώρα έντελῶς
καλά.

Ωραίας "Επιστολᾶς μου έ-
στειλαν αυτήν τήν έβδομάδα κι' οί
έξής: **Χρυσόχρην**, **Τέλλος "Η-**
βης, **Άγγελος Καλοσύνης**, **"Α-**
γιούλι, **Μαγεμένη Ρεματιά**, **"Α-**
γιοτριανταφυλλιά, **Μαῖμου** τοῦ
Κωλέτη, **Θέοσις**, **"Ακαδημαί-**
κός Πολίτης, **Μεγάλη "Ελλάς**,
Μέγας "Αλέξανδρος, **"Ελευθέριος**
Ρουσσάκης, **Ουράνιον Τόξον**,
"Ενδοξος "Ελλην, **Κάρμεν Σύλ-**
βα, **Περιπλοκάς**, **Μορέλλα**, **Θεί-**
κό Δοξάρι, **Ροζέττα**, **Γενναία "Α-**
μαζών, **Τσιμπούσι**, **Ξεντεμένο**
Πολιτάκι, **Νέμεσις**, **Κυκλάμιο**,
Γιάννης-Κισκήρας, **Νεφέλη**, **"Ο-**
λόχαρη, **Πυργοδέσποινα** τοῦ **Λι-**
βάνου και **Καλυψό Θυμανήκη**. —
"Εβστελέσσα τίς παραγγελίες των,
τους εὐχαριστῶ γιά όλα κι' έλπίζω
νά τούς άπαντήσω στο έρχόμενο.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

"Απορρίπτονται: «Παρατήρη-
σις» τής **Μελαχροινούλας**. Πολύ
γνωστό τὸ άνέκδοτο. "Υπάρχει και
σε άναγνωσμάτριά. "Επειδή όμως
είναι πολύ ωραίο, θά τὰ ξαναδη-
μοσιέω, αν μεταφραζόταν στην
άλλη γλώσσα που μεταχειρίζομαι.
— "Η βροχή και «Στὴν άδελφού-
κα μου» τὸ **Δεσβιόπουλου**. Κοι-
νὸ τὸ πρώτο, χωρίς καμιά ιδιαί-
τερη παρατήρηση, κάτι πῶς νά τὸ
έχωρῳτῇ. Τὸ δεύτερον οί στίχοι,
αν κι' έχουν βαθύ αίσθημα, είναι
άτεχνοι. — "Ανάμνησις» τοῦ **Ροδο-**
δάφνου. "Περβολικό κι' όχι καλο-
σχεδιασμένο. Στην αρχή π.χ. ήταν
περιττή όλη αυτή ή μεγάλη περι-
γραφή τής φυσικής όμορφιάς. Κα-
λύτερα νά έλεπε, και τὸ διήγημα
νάρχιζε εὐθύς με τή γνωριμία στο
άκροατή, νά έστύλιζόταν έκτενέ-
στερα αυτή ή σκηνή, νάκοιτάζε
και μεις αυτά τὰ «λόγια τής
γνωριμίας», νά καταλαβαίναμε πῶς
γεννήθηκε αυτή ή «αδιάρρηκτη
φιλία». — "Αλησμόνηται ήμέ-
ραι» τής **Μικρᾶς "Αισαίδας**.
"Ωραίο! άλλ' αυτή ή γλώσσα...

Γιατί ή φίλη μου δέν κοιτάζει πῶς
γράφω εγώ; "Η γιατί δέν γράφει
όπως μιλάει; Και τὸ «άλησμονή-
ημέραι» είναι λάθος: «άλησμονή-
τοι» είναι τὸ όρθό, σ' αυτή τή
σχελαστική γλώσσα έννοείται. "Αν

τὸ γράφε όμως όπως τὸ λέμε, «άλη-
σμονήτες ήμέρες», μπορούσε νά κά-
μῃ λάθος; — «Στὴν "Αίγινα» τής
Τζοκόντας. "Ανώμαλοι κι' άρρυθ-
μοι οί στίχοι. Τὸ ποίημα όμως ώ-
ραίο! και μάλιστα έχει πῶς λέει,
γιά τὰ βουνά, τούς βράχους, τίς
σπηλιές, τὰ πεύκα τοῦ νησιού:

"Φίλοι καλοί, πῶς μάθατε

"Ολα τὰ μυστικά μου...
Κρέμα νά μὴν είναι όλο έτσι! —
«Χειμωνιάτικη "Ημέρα» τής **Γλυ-**
κειᾶς Πατρίδος. Πολύ σύντομη,
μά και πολύ κοινή περιγραφή. Μά-
ρέσουν τὰ σύντομα, τὰ προτιμῶ
άλλά νά λένε κάτι οὐσιώδες... —
"Η τράτα» τής **"Εξυπνης Γατού-</**

(πολύ καλή ή ιδέα σας να κάμετε λαχείο για να γράψετε το φτωχό παιδάκι που θέλει τόσο να γίνει συνδρομητής μου.) Σίμων Έσπερίον (πολύ μ' εχάριστες το γράμμα σου) Έστεϊλα. Πεταχτούλιν (Έστεϊλα) ναί, μωρ άρεσε και το μεγάλο σου μουσικό. θά σε ώφελησώ πολύ αυτή ή άσχολία. Τριδα (θά είδες την έγκριση του ψευδώνυμου σου καλή αυτή ή ιδέα, αλλά χρειάζεται διοργάνωση κι αυτό είναι το δύσκολο.) Τελείσιλλιν (είδες ότι έφρόντισα τώρα θά το λαβαίνουν τακτικά.) Μπετόβεν (έλαβα κι' εχάριστώ γιά όλα.) Μαγιολούλουδο (χαίρω πάρα πολύ γιά την άποφασή σου.) Αύραν του Εύδελίνου (έκαμες πολύ καλά: σου διαβιάζει και τα συγχαρητήρια του κ. Τέλλου Άγγρα γιά το τελευταίο σου κομμάτι στη Σελίδα.) Μελαγχολικόν (εχάριστώ γιά όλα) κι' ό κ. Ε. σ' εχάρισται πολύ γιά τις φροντίδες σου, δεν θέλει όμως να σ' επιβαρύνει με τή δημοσίευση τόσο μεγάλης άγγελίας λίγες «πεννές» άρκουδ.)

Ερριέτταν (αυτό, είδες, σου ένεκρίθη) εχάριστώ γιά τα καλά λόγια κι' έλπίζω να μω γράφεις συχνά.) Έρεϊκην (χαίρω γιά όλ' αυτά που μω γράφεις περιμένω τώρα τις έντυπώσεις σου, κι' από τα κατοπινά φυλλάδια.) Σγουροάλλην (εχάριστώ πολύ. Έδωσα το γράμμα σου στον κ.Ε. και θά πω στη συνεργάτριά μου την παρατήρησή σου, γιατί κι' εγώ δεν ξέρω τί ακριβώς είναι αυτό το «γλυκό» τα κομμάτια αυτά, ό-σο πιο σύντομα, τόσο καλύτερα είναι.) Αιλιάν Χρουσάνθη (εχάρμαι την ίδια επιτυχία και στο baccarat laureat philosophique Έστεϊλα.) Μελισσαν (εχάριστώ πολύ γιά τα καλά λόγια κι' έλπίζω να μω ξαναγράψεις γρήγορα.) Ρασποντίν (πες στον αδελφό σου ότι τα έλαβα, θά τα διαβάσω και θά το άπαντήσω.) Πογωνάτον (σου ένεκρίθη στο Το.) Μισουκόν (ναί και στις δύο σου έρωτήσεις.) Υβόννη (έλαβα, παραστικά.) Ακρίταν (πολύ προσεχώς.) Έκάνβην (τυπογραφικό λάθος ενόχτο.) Έγγλεζίτσαν (Συλλογή έλαβα δεκάδραχμον όχι.) Κολοκωτώννη (είναι άκόρη.) Ε. Αυγεράκην (λυσόχαρτο Έστεϊλα γιά ψευδώνυμο θά στείλεις 10 δρ.) Όδυσσέα (Έστεϊλα 3 λυσός, κι' έχω στη διάθεσή σου δρ. 6.) Σέρλοκ Χόλμ (Έστεϊλα τα 7 φυλλ. και σ' εχάριστώ γιά την ένέργεια.) Β. Κ. Βουλγαρίδην (είναι πληρωμένη.) Μονοκόν (εχάριστώ πολύ. βάζω τ' όνομα όταν λείπει το ψευδώνυμο: σημειώνω το λοιπόν παντού όπου θέλεις να σέ αναφέρω με το ψευδώνυμό σου.) Βδέλλαν (συμμορφώθηκα.) Ανθισμένον Κήπον (Έστεϊλα λυσός. άξίας 3 δρ.) Γ. Β. Μουτσουν (γιά τον αδελφό σου να στείλεις άλλο ψευδώνυμο. γιατί Ριγολέττον έχω.) Πανταχού Παρών (εχάριστώ) ναί, δέχομαι πάντα και περιμένω.) Ινδιάναν, Κασσιόπην, Ε. Κολόμβου κτλ. κτλ.

Σπαρτιάτην, Γ. Κ. Τζεβελέκην, Αμίμητον Γελωτοποιόν (Έστεϊλα.)

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά την 27 Ιανουαρίου, θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Όσοι δέν επέστρεψαν τή άπό 1ης Δεκεμβρίου φυλλάδια, τή όποία τοίς έστάλησαν χωρίς ν' άνανεώσουν τήν συνδρομήν των, θεωρούνται τώρα συνδρομηταί. Πρέπει λοιπόν ή νά τήν άνανεώσουν, ή νά στείλουν τή αντίτιμον των φυλλαδίων, τή όποία θά έχουν λάβει, μέχρι τής ήμέρας που θά δηλώσουν ότι θέλουν νά διαγραφούν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 24ου Δαγωνισμοφ. Τοφ φυλλαδιου τοφτου αι λύσεις είναι δεκταί μέχρι τής 2' Απριλίου.

124. Λεξιγραφος

Το πρώτο πόλη θρακική. Έπίρρημα το άλλο. Και με τα δυο αυτά μαζί, Κατόρθωσα νά βγάλω Πατέρα ενός άρχαίου. Περιφνημου Άθηνάιου. Φώδ Μάδης

125. Μεταγραμματισμός

Ένός από τους δάδκα. Τή μέση του αν άλλάξης, Τή νύχτα στο στερέωμα Τόν βλέπεις αν κοιτάξης. Άγκάθι

126. Μεταγραμματισμός

Τής Μικρασίας ποταμός Άλλάζει ένα τον γράμμα Και μυθογράφος παλαιός Βγαίνει μπροστά — τί θάμμα! Γιά τήν Πατρίδα

127. Αναγραμματισμός

Μέρος είμαι του προσώπου. Άν με αναγραμματίσεις, Πέρα εκεί στην Ίνδοκίνα Γνωστή πόλη θ' άπαντήσης. Μικρός Καλλιτέχνης

128. Τετράγωνα

* * * * *
* * * * *
* * * * *

Όριζοντίως, άνω, κατά σειράν: Προφήτης, βασιλεύς τής Κρήτης, βασιλεύς των Έβραίων, άγιον ζών. Κάτω: έρεπτεον, άρχιερεύς, βασιλεύς τής Βαβυλώνας, όπωρικόν. Καθέτως: άνεμος, νήσος τής Μεσογείου, νομοθέτης, πτηνόν θαλάσσιον, άπόστολος. Μίμης Π ώμης

129. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 = Προτεύουσα.
2 1 2 3 2 = Δένδρον
3 1 5 6 3 5 6 = Πόλις
4 5 3 2 = Δένδρον
5 3 1 3 2 = Κατοικείται
6 3 1 2 3 2 = Πόλις
Νεράϊδς του Βοσπόρου

130-134. Μαγικόν Στοιχείον
Τή άνταλλαγή ενός γράμματος ενάσσης των κάτωθι λέξεων δι' ενός στοιχείου, πάντοτε του αυτού, νά σχηματισθούν άνευ άναγραμματισμοφ άλλαι τόσαι λέξεις: πάθος, ζσος, άγος, Νίνος, άνετος Μεγάλη Έλλάς

185. Συλλαβική Άκροστιχίς
Αί δεύτεραι συλλαβαί των κάτωθι ζητουμένων λέξεων άποτελούν άρχαίον ρητόν από τρείς λέξεις:

1, Φωνήεν· 2, Πατοιάρχης· 3, Αίμοφορον άγγειον· 4, Ζωϊζόν είδος 5, Όλα μαζί τή έργα ένός συγγραφέως.

136. Γρίφος

Μυς επ επ' 1 ::
Θώς επ επ επ
Επ
Ευστράτιος Παζινός

Διά τους Γαλλομαθείς

137. Charade

Le soldat toujours accompagne
Celui qu'on nomme de «com-
[pragne].
Se joint par un trait d'union
A certains mot. Attention!
Sorte d'insecte hymenoptere
Vit en société sur terre.
Κυρά Κυραλίνα

ΑΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσ. του φυλ. 46

678. Κανάρης (Κανάρ, ρίς.) — 679. Δάντης (Δάν, τίς.) — 680. Άρα-άρά. — 681. Ό άνεμος, ή άνέμη. — 682. Ν

683. Στή
ΔΙΑΟΚΙΑ του Πόρ-
ΤΡΟΦΗ
ΔΙΑΒΗΜΑ νάγνωσης εκ
ΑΣΚΛΗΠΙΟΣ των κάτωθι
αριστέρα, μαλανδροειδώς.) — 684-
688. Διά του Α: πόλος, λύρα, λας, αλήτης, λάλος. — 689. ΑΥ-
ΣΙΑΣ-ΝΕΣΤΩΡ (ΛίΝον, ΥΠΕ-
ρος. Σηστός, ΙαΓικη, ΑνΩμα-
λος, ΣάΡδεις.) — 690. Ουκ επιθυ-
μήσεις όσα τή πλησίον σου έστι.
691. Έξείς δεύτερα, φ' εις εις.) — 692. Perle-
merle. 693. Qui vivra verra..

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΚΘ — 148
Αλληλογραφώ άνταλλάσσωμεν κάρ-
τες, τετραβόλια με δλους-ες. Στείλ-
τε: Ανδία Νικόλαου, Δημητρίου Πολιο-
κτητοφ 20, Θεσσαλονίκη.

Γαλανή Νεράϊδς
Νεράϊδς τής Σικελινιάς
ΚΘ — 144
Αλληλογραφώ με Διαπλάσσωμεν άνω
των 16 έτών, δια γά συνεννοήσωμεν ό-
πως ή ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΓΕΑΠΛΩΘΗ. Δίσις:
Δδα Εύαγγελίαν Βερρή, Πατησίον 216, Α-
θήνας, δια τή
ΑΙΓΛΗ

ΚΘ — 145
ΟΙ ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ

Αί υποθέσεις μας, πραγματοποιούνται
αί εκπληκτικές άρχίζον. Καί κατά πρό-
τον προηγουσμεν διαγωνισμόν προς συν-
θεσιν διηγήματος. Θέμα και έκτασις του
διηγήματος άπειρίστος. Συμμετοχή πεν-
τάδραχμος (5), προθεσμία μέχρι 31
Μαρτίου Δίσις: (ΚΘ — 137). Βραβεία έλε-
κτά: 1ον) Ένα γοφτ μωλό, 2ον) Οί Α-
θλοιοι του Βίκτωρ Ουγκό, 3ον) Βιβλία ά-
ξίας δρ. 40, 4ον) Έπαυσις, δυνάμει του ό-
ποιου ό κάποιος θά δύναται νά λαβήναι
δωρεάν μέρος εις τους άλλους διαγωνι-
σμούς. — Όντοροπόλος Ψυχή, φυλλάδιον: σέ
ζέρουμε (Α.Α.). Περιμένουμε τήν συμμε-
τοχήν (Όλων).

ΚΘ — 146
Αλληλογραφώ με δλους και με δλες, Δίσις:
Α. Παπαζογλου (ΚΗ — 666).
Τό παλιό ΠΟΝΟΥ ΔΑΚΡΥ

ΚΘ — 147/
Αλληλογραφώ με δλους-δες θέλουμε
νά με γνωρίσουν. Άνταλλάσσω Μι-
κρά Μυστικά. Γράφετε: ΤΕΛΛΟΝ ΗΒΗΝ
Poste Restante, Αθήνα.

ΚΘ — 148
Αλληλογραφώ με όλες τις Διαπλάσε-
πούλες. Άνταλλάσσω τετραβόλια.
Γράφετε: ΤΕΛΛΟΝ ΗΒΗΝ (Διά Χρυσόχε-
την) Poste Restante, Αθήνα.

ΚΘ — 149
Τένικα, Κόλεκυδέςπορε, Μιράνι
Άνταλλάσσωμε τετραβόλια.
Δίσις: Δδα Χαρίατη (Δι' Άγκάθι), Ζ.
κυνθον.
Άγκάθι, Βερβένια, Σκίλθρα

ΚΘ — 150
Ο ΒΡΑΧΟΣ επαναλαμβάνει τήν άντα-
λλαγή καλλιτεχνικών καρτών (repro-
ductions des tableaux). Παρακαλεί όσα Δια-
πλάσσωμε θέλουν νά τοφ στείλουν στο
Δ/ση: Άντώνιο Κανέλλη Poste Restante,
έσωτερικού Αθήνα.

ΚΘ — 151
Σκοπέζα—Μ. Παπανικολάου (είδες πω
σε βρήκαμε Βολιώτικο Καθουράκι—
Ό. Χατήνδραλης, Πολωνία—Ν. Σαρά-
την, Άνοιξις—Ε. Σαράτη, Χαρικλάς—
Χ. Τσαπουλάρη, Πηλιορείτικο Κεράσι—
Παπαζαφείρη. ΔΙΟ

ΚΘ — 152
Πίκμαν—Κεουρλουμνίης, Κορματι-
μπάς—Γεωργιάδης. ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ
ΚΘ — 153

Αγαπητά μου Διαπλάσσωμε-ες, ΑΛΛΗ-
ΛΟΓΑΦΟΥΜΕ: θέλω γιά νά σκοπεύ-
σω τις ώρες μου. Γράφατε: Napolitana
r. Θήβας.

ΚΘ — 154
Τίθεμαι πρώτος στο πλευρό των «ΚΟΡΙ-
ΤΙΤΛΟ» Άντουμπις

ΚΘ — 155
Είσερχόμενος εις τον Διαπλάσσομε
χαίρετω δλους-ας
Μικρός Καλλιτέχνης

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Άπό τους έν παρενθέσει κριθμούς,
ό πρώτος είναι τή ταχυδρομική
τοφ Έσωτερικού και ό δεύτερος
τοφ Έξωτερικού

Ό Άγγελος τής Αγάπης,
(με 60 εικόνες) δρ. 35 (10 και
12).

Η Άδελφούλα μου, μυθι-
στόρημα Γρ. Ξενοπούλου (με 24
εικόνες) δρ. 20, (5,50 και 7,50).

Η Έπιτυχία εις τήν ζωήν,
όπό Άγγέλου Κασσιγόνη, δρ.
8, (1 και 2).

Η Εύτυχία, όπό Άγγέλου
Κασσιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).

Τό Θύμα του Φθόνου, (με
20 εικόνες) δρ. 30, (6 και 9).

Μιά φορά κι' έναν καιρό,
Ληροτικά Παραμύθια, Τόμος
Α', Συλλογή Γεωργίας Ταρ-
σούλη, Άδστο δρ. 40. Δεμένο
δρ. 50, (9,50 και 11,50).

Παιδικόν Θέατρον, Γρ. Ξε-
νοπούλου, δι' έσοτάς Σχολείων
και Οίκογενειών, Α' Τόμος
δρ. 17, (5,50 και 7,50). Β'
Τόμος δρ. 17, (5,50 και 7,50).

Παιδικόν Πνεύμα, (Τομί-
διον, Γ') δρ. 5, (1 και 2).

Πρός ό Νικίον, (με 24 ει-
κόνες) δρ. 30, (7 και 9,50).

Ό Ηνυερίσπώλης, (με 24 ει-
κόνες) δρ. 30, (6 και 9,50).

Υπέρ Πατρίδος, (με 24 ει-
κόνες) δρ. 30, (7 και 9,50).

Ό Φώτης, έμμετρον διήγη-
μα δρ. 7, (3,50 και 5,50).